

II. Országos kutatás intézményvezetők és szaktanárok körében

A legnagyobb magyarországi kutatás középiskolai pedagógusok körében

A kutatás célja: felmérni az aktuális oktatási, továbbtanulási kérdésekben a pedagógusok véleményét, megismerni médiahasználati szokásaikat és a FISZ tevékenységével kapcsolatos elégedettségüket. Éppen ezért minden évben vannak állandó, visszatérő kérdések, hogy a kapott eredmények összehasonlíthatóak legyenek.

A mintavétel ideje: 2004. november-december

Résztevők:

265 érettségit adó középiskola

2263 pedagógus

A mintáról:

A kutatásban résztvevő pedagógusok 70 százaléka nő, 30 százalékuk férfi.

A tanítással eltöltött évek száma szerint a résztvevők megoszlása:

Tanítással töltött évek száma	Résztevők megoszlása
1-5	23%
6-10	15%
11-15	16%
16-20	13%
21-25	12%
26-30	11%
31-35	7%
36-40	4%

Beosztás szerint a kitöltők megoszlása:

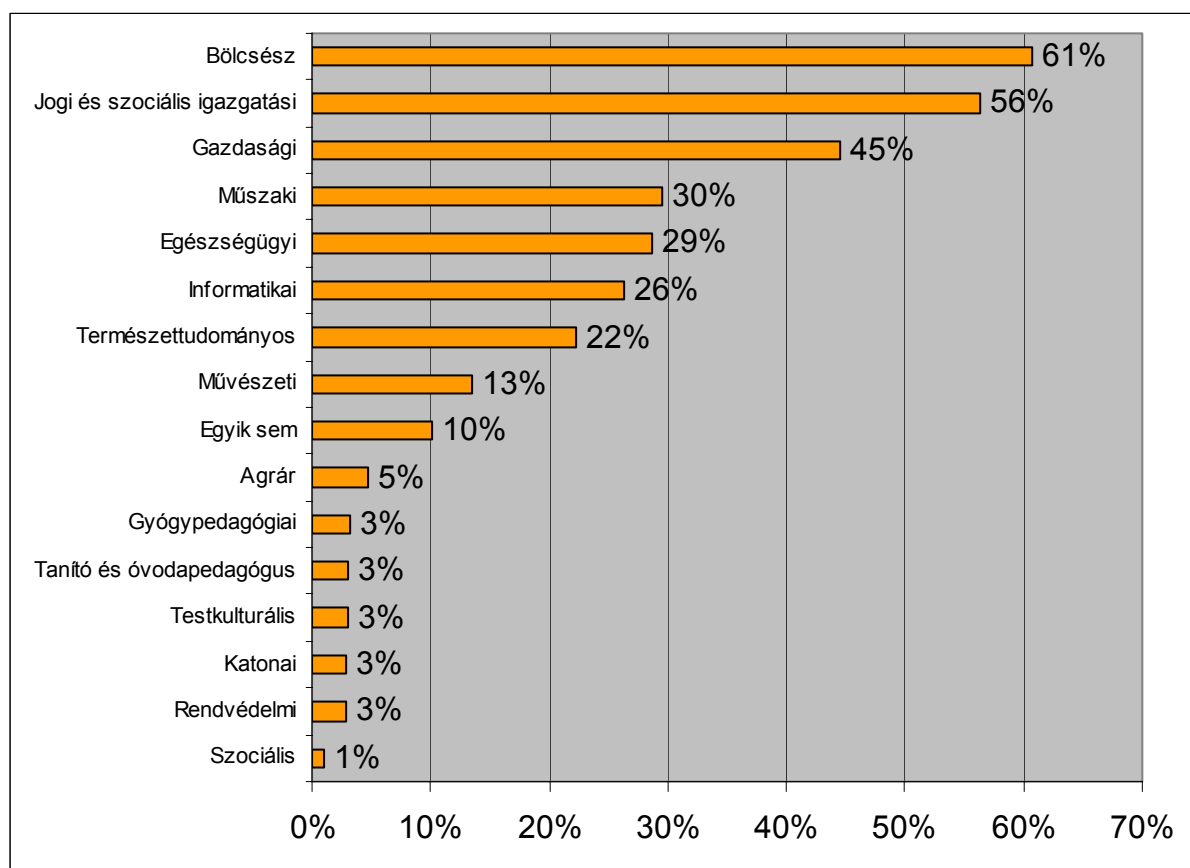
Beosztás	Résztevők megoszlása
Igazgató	3%
Igazgató-helyettes	8%
Továbbtanulásért felelős szaktanár	1%
Osztályfőnök	53%
Szaktanár	35%

I. Kétszintű érettségi

Meglátása szerint a továbbtanuló középiskolásoknak mely szakcsoportokban lesz szükségük az emelt szintű érettségre a biztos bejutáshoz? (Többet is megjelölhet) (Teljes sokaság)

Bár a középiskolai továbbtanulási szándékok élén a gazdasági és kommunikációs pályák állnak, a pedagógusok számítása szerint leginkább a bölcsész és jogi pályákon kell majd az emelt szintű érettségi a biztos továbbtanuláshoz. A gazdasági pálya a harmadik, míg a műszaki pálya a negyedik helyen áll.

A pedagógusok számítása szerint a szociális, rendvédelmi, testkulturális, tanító, gyógypedagógus és agrár szakcsoportokba készülőknek szinte egyáltalán nem lesz szükségük az emelt szintre a bejutáshoz. A pedagógusok 10 százaléka szerint egyik pályán sincs szükség arra, hogy a diákok emelt szintű érettségit tegyenek.

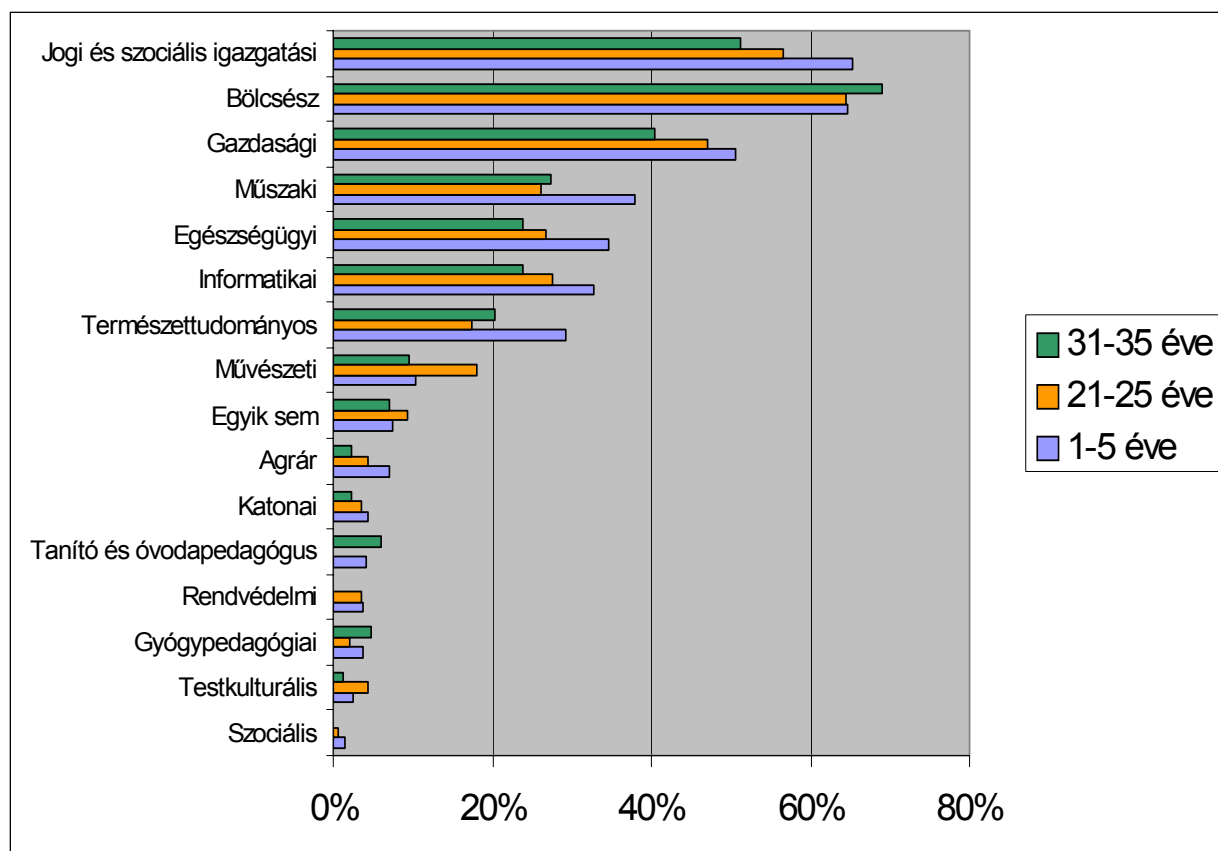

Azok körében, akik szerint egyik pályára készülőknek sincs szükségük az emelt szintre, kisebb a kétszintű érettségi rendszer elfogadottsága (csupán 20 százalékuk ért vele egyet – míg az összes

pedagógus 38 százaléka), így ez is állhat a háttérben annak, hogy nem ajánlják az emelt szintű érettségit.

Meglátása szerint a továbbtanuló középiskolásoknak mely szakcsoportokban lesz szükségük az emelt szintű érettségre a biztos bejutáshoz? (Többet is megjelölhet) (Tanítással eltöltött idő szerint)

A fiatalabb, kevesebb ideje tanító pedagógusok nagyobb arányban látják úgy, hogy a diákoknak szükségük lesz az emelt szintű érettségi vizsgára a bejutáshoz. Minél régebb óta van egy pedagógus a pályán, annál kevésbé érzi úgy, hogy az emelt szintű érettségre szükség lenne a bejutáshoz (kivéve bölcsész szakcsoport)

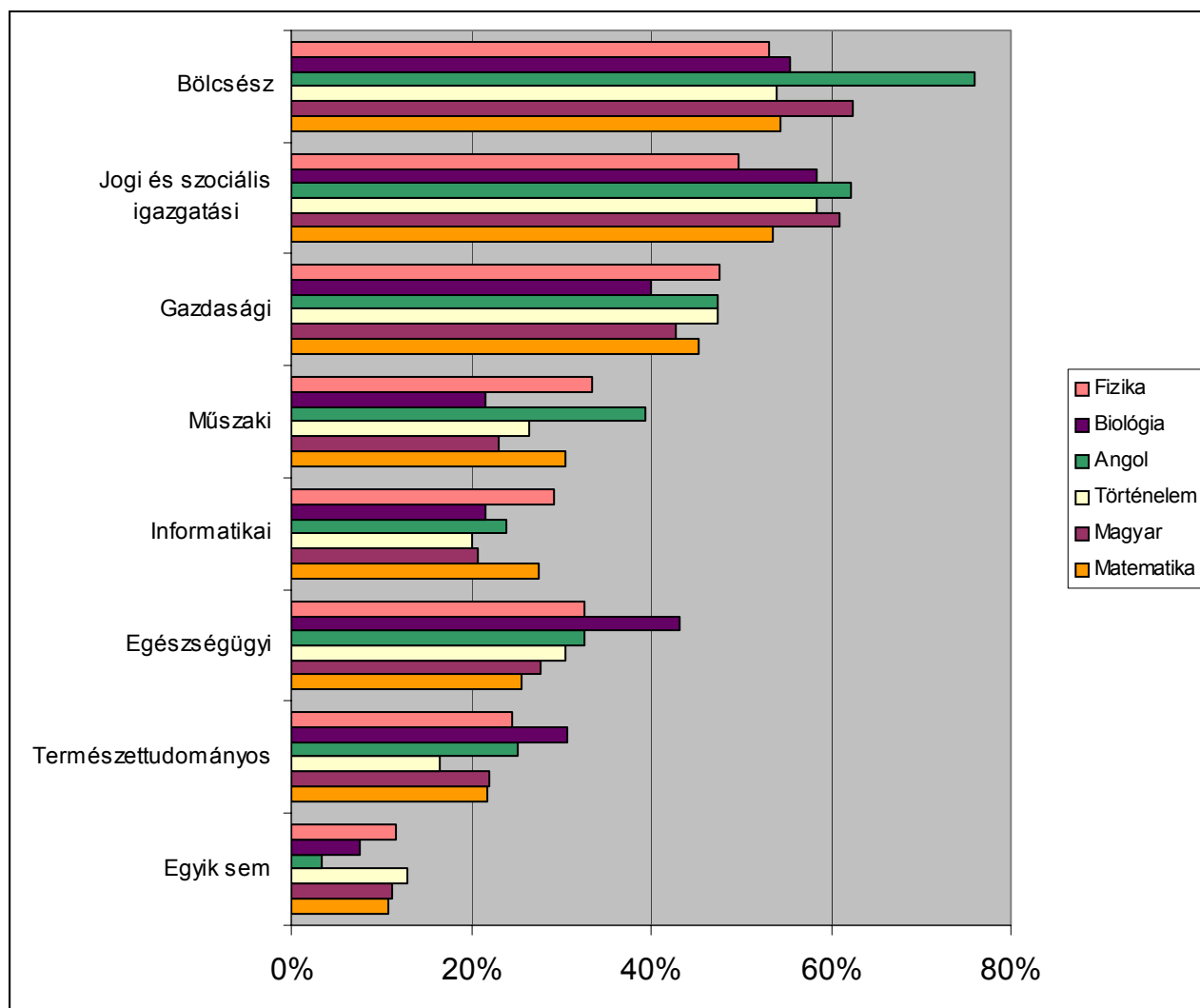

A fiatalabb pedagógusok több pályát jelöltek meg, ahol szükségesnek látják az emelt szintű érettségit.

Ha minden pályán a jelölés százalékát egy pontnak vesszük, akkor az 1-5 éve tanítók körében 360 pont, míg a 31-35 éve tanítók körében 289 pont annak az értéke, hogy szükségesnek látják-e az emelt szintű érettségit.

Egyedül a bölcsész pálya az, ahol a régebben pályán lévő pedagógusok érzik inkább az emelt szintet a megfelelőbbnek.

Meglátása szerint a továbbtanuló középiskolásoknak mely szakcsoportokban lesz szükségük az emelt szintű érettségre a biztos bejutáshoz? (Többet is megjelölhet) (Tanított tantárgyak szerint)

A bölcsész pályán leginkább az idegen nyelvet tanítók szorgalmazzák az emelt szintet (hiszen aki nyelvszakra készül, kötelező is emelt szintű érettségi számára). Látható az is, hogy a pedagógusok a saját tárgyukkal szemben elfogultak: azon a pályán jobban szükségesnek látják az emelt szintet, ahol az oktatott tantárgyuk is felvételi tárgy, mint ahol nem.

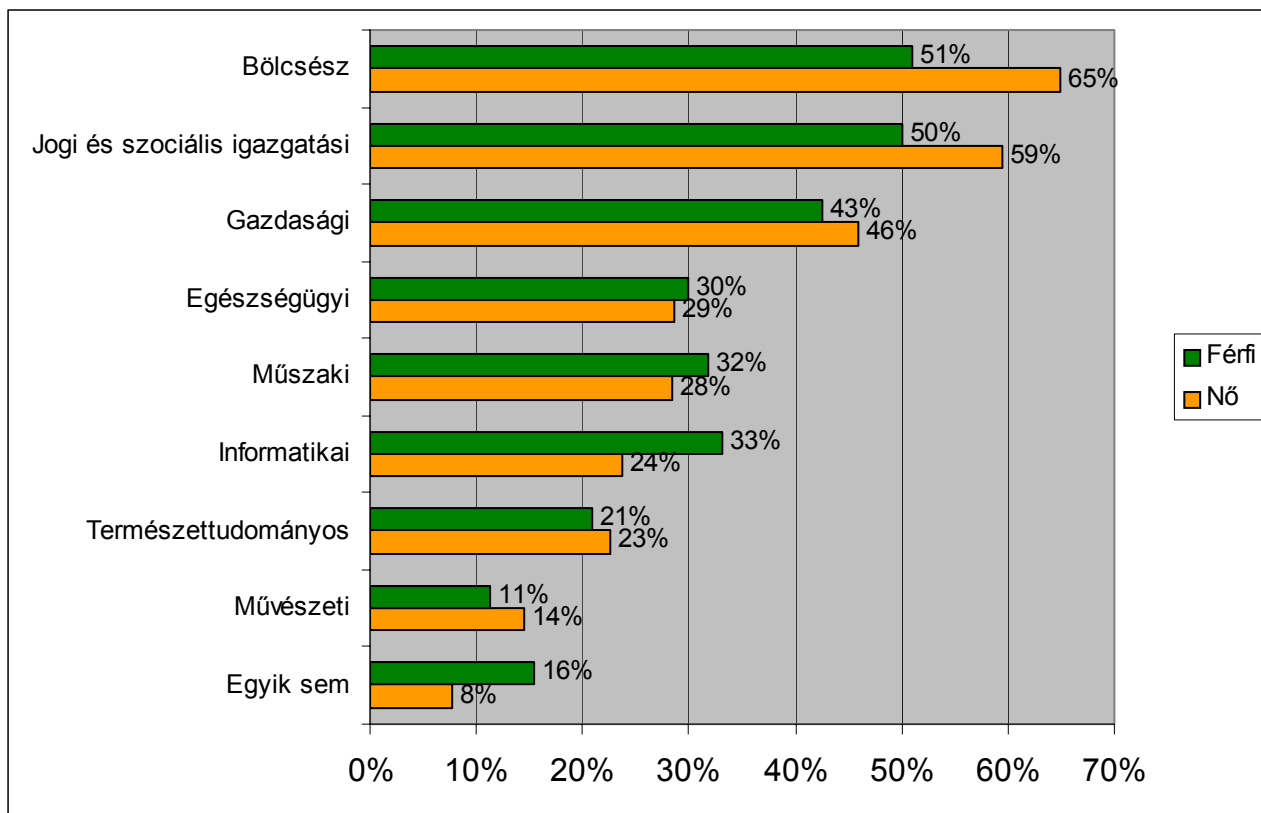
Pl. a biológiát tanítók az egészségügyi és természettudományos pályán, a magyart tanítók a bölcsész és jogi pályán látják szükségesebbnek az emelt szintet, mint a más tárgyat tanítók. A matematikát tanítók a bölcsész pályán kevésbé látják szükségét az emelt szintnek, mint magyart tanító kollégáik.

Az idegen nyelvet tanítók minden pályán nagy arányban szükségesnek tartják az emelt szintű érettségit.

Meglátása szerint a továbbtanuló középiskolásoknak mely szakcsoportokban lesz szükségük az emelt szintű érettségre a biztos bejutáshoz? (Többet is megjelölhet) (Nemek szerint)

Nemek szerint is találhatunk különbségeket: a hölgyek inkább a humán pályákon (bölcsész, jogi) látják szükségesnek az emelt szintet, míg a férfi pedagógusok inkább a reál (műszaki, informatika)

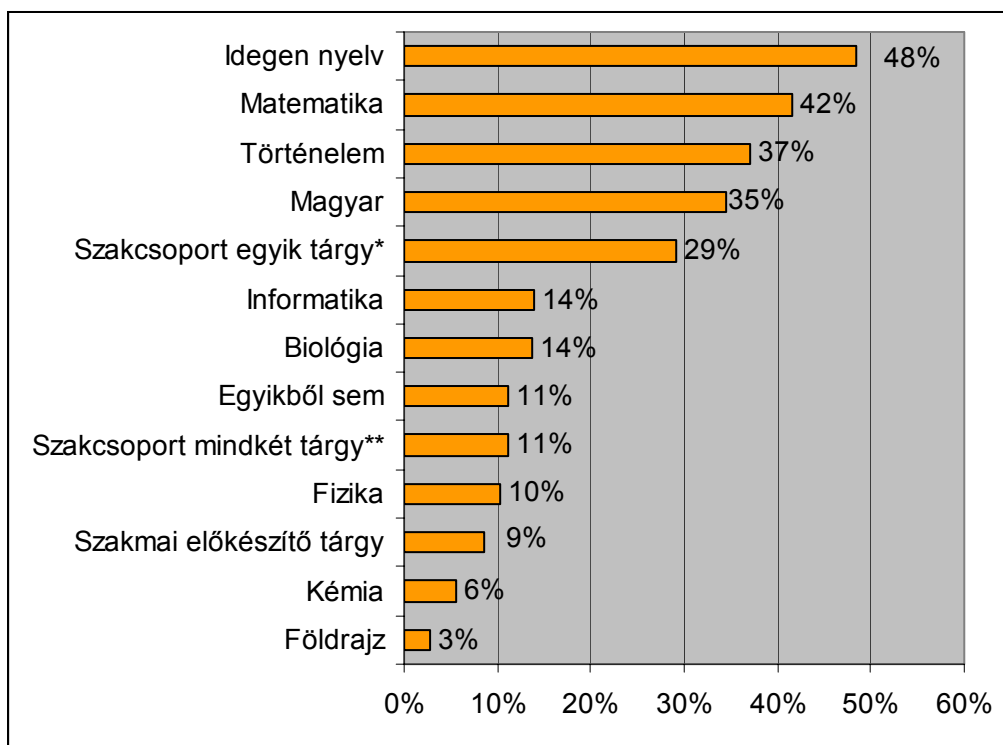
pályán vélik ugyanezt. Viszont a férfiak közül kétszer annyian gondolják úgy, hogy az egyik szakcsoportba készülőknek sem lesz szükségük emelt szintre, mint a nők közül.

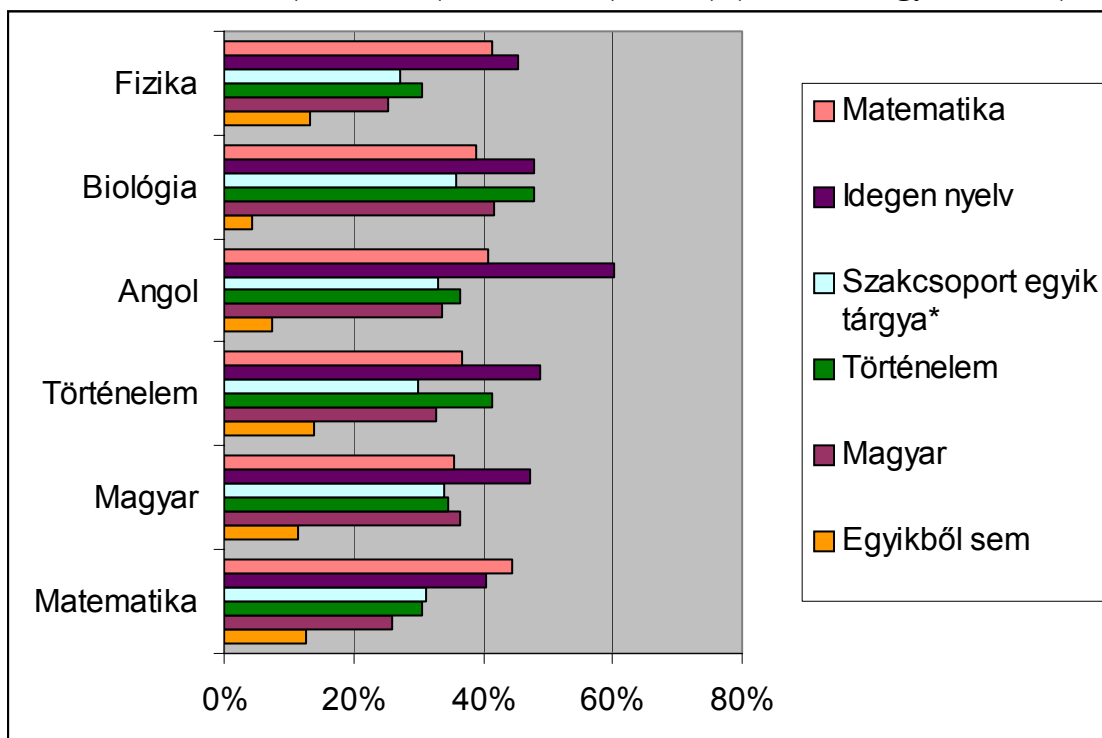
Ön szerint mely tantárgyakból érdemes emelt szintű érettségi tenni a továbbtanuló diákoknak a biztos bejutáshoz? (Többet is bejelölhet) (Teljes sokaság)

Az emelt szintű érettségi toplistáját az idegen nyelv, matematika, történelem és magyar tárgyat vezetik – már ami az óhajtott felsőoktatási intézménybe a biztos bejutást jelenti.

A pedagógusok egyharmada azt ajánlja, hogy a megpályázott szakcsoport legalább egy felvételi tantárgyából tegyenek emelt szintet a diákok.

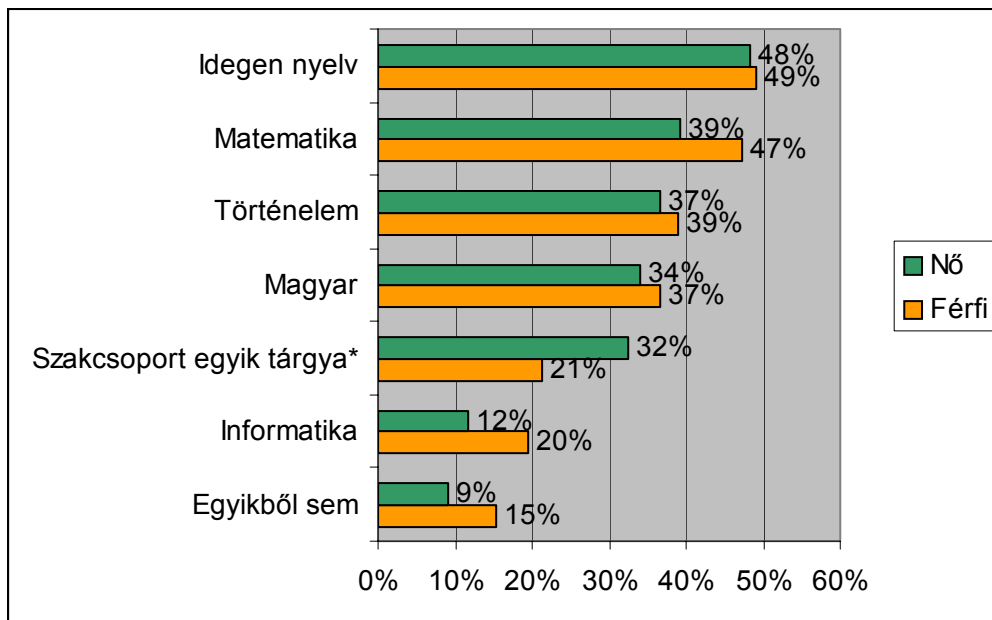

Ön szerint mely tantárgykból érdemes emelt szintű érettségit tenni a továbbtanuló diákoknak a biztos bejutáshoz? (Többet is bejelölhet) (Tanított tárgyak szerint)

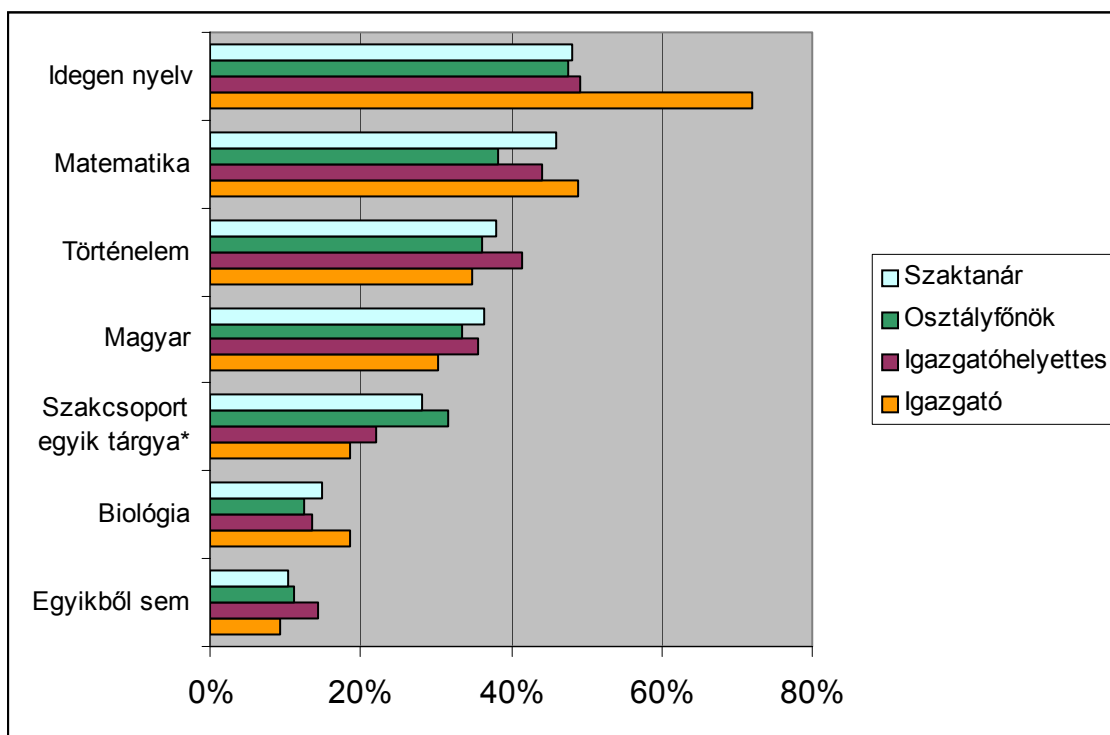
Ön szerint mely tantárgykból érdemes emelt szintű érettségit tenni a továbbtanuló diákoknak a biztos bejutáshoz? (Többet is bejelölhet) (Nemek szerint)

Nemek szerint – a matematikát és a szakcsoport egyik tárgya kivételével – hasonló vélemények születtek. A matematikát inkább a férfi pedagógusok, a szakcsoport egyik tárgyát pedig inkább a nők preferálják emelt szintű érettségiként.

Ön szerint mely tantárgyakból érdemes emelt szintű érettségi tenni a továbbtanuló diákoknak a biztos bejutáshoz? (Többet is bejelölhet) (Beosztás szerint)

Az idegen nyelvű emelt szintű érettségit kiugróan az igazgatók javasolják diákjaiknak, a többi tárgyból ekkora eltérés nem tapasztalható.

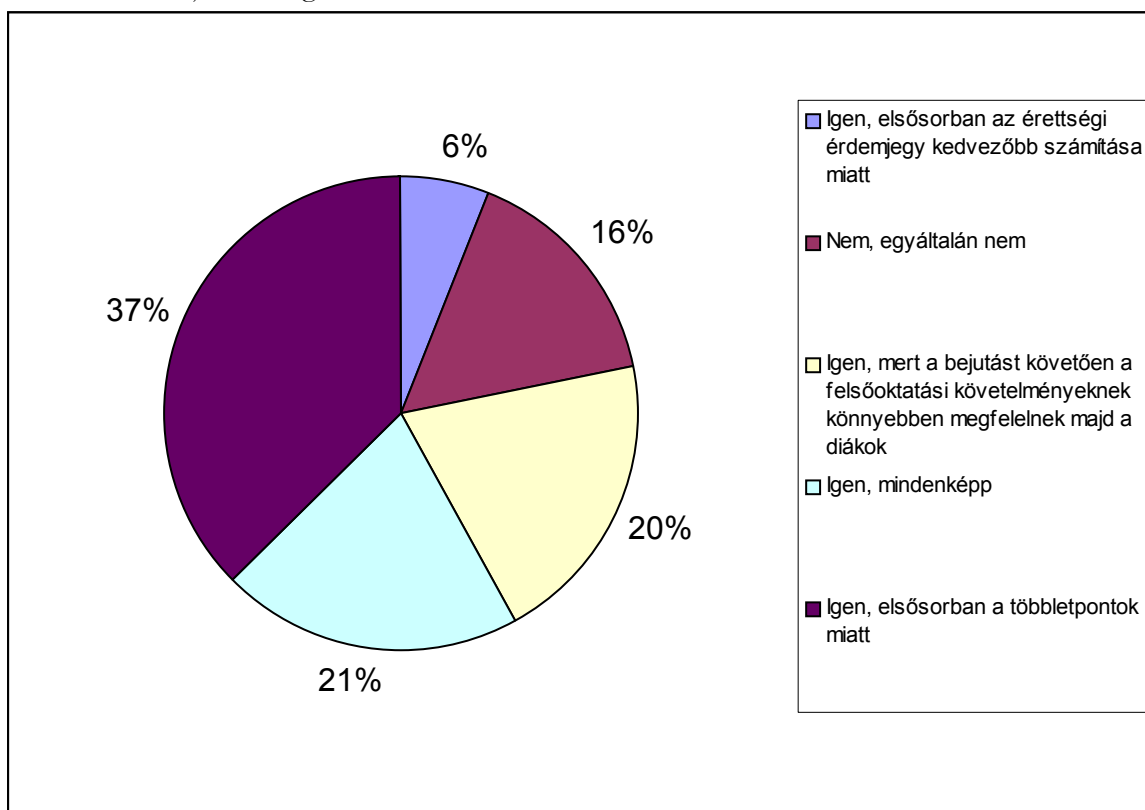

Összehasonlítás az előző kutatási eredményekkel:

Az előző kutatásban a tanárok 47 százaléka javasolt a diákoknak emelt szintű vizsgát a biztos bejutás érdekében. Ebben az évben a tanárok 11 százaléka mondta csak azt, hogy nincs szükség emelt szintű érettségire a bejutáshoz.

Ön szerint szükséges-e a karrier-intézmények népszerű szakjaira (ahol nagy a túljelentkezés) az emelt szintű érettségi?

A karrier intézmények népszerű szakjaira a pedagógusok 84 százaléka látja szükségesnek az emelt szintű érettségit. Az indokok között első helyen a többletpontok, második helyen pedig a bejutás utáni könnyebb helytállás áll. A pedagógusok 21 százaléka – indoklás nélkül – mindenképpen az emelt szintet látja szükségesnek.

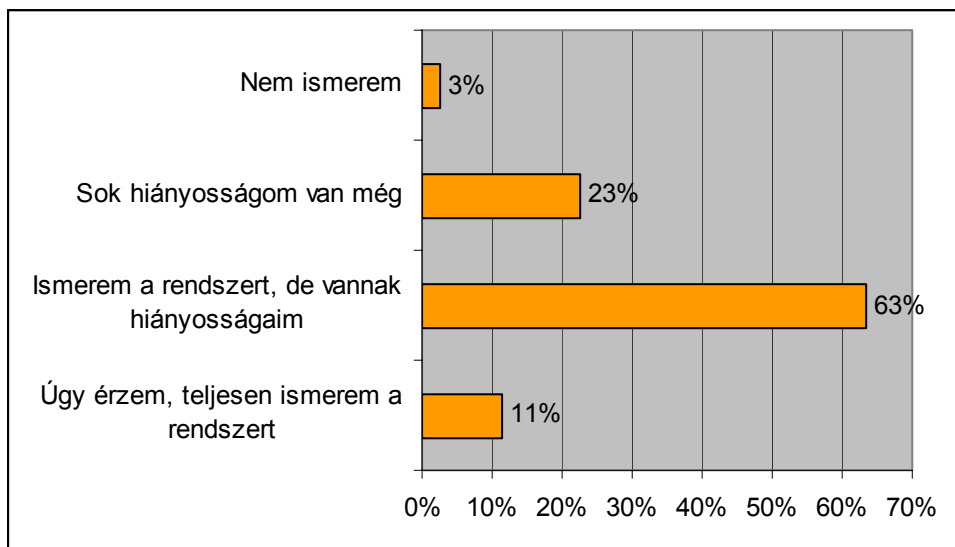
Összehasonlítás az előző kutatással:

Az előző kutatásban a pedagógusok 29 százaléka nem tartotta szükségesnek az emelt szintű érettségit (ez a jelenlegi kutatásban 16 százalék), jelentősen növekedett a többletpontok miatt igenlők száma (17-ről 37 százalékra), míg a mindenképpen ezt ajánlók száma nagyjából változatlan maradt.

Mennyire érzi magát felkészültnek a kétszintű érettségi rendszerével kapcsolatban? (Teljes sokaság)

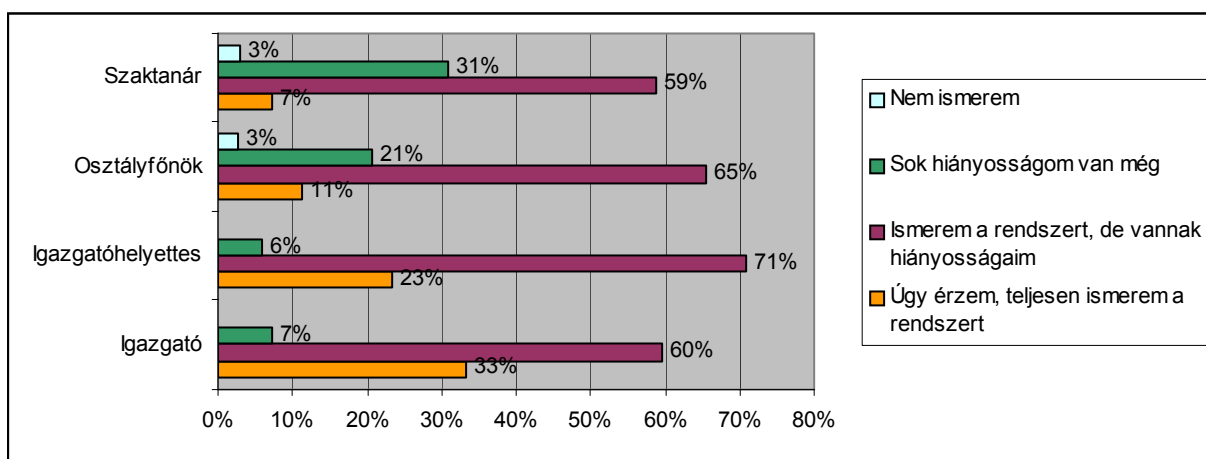
A pedagógusok legnagyobb szelete, 63 százaléka nyilatkozott úgy, hogy ismeri a kétszintű érettségi rendszerét, de vannak még hiányosságai. 11 százalékuk teljesen tisztában van a

rendszerrel, míg 23 százalékuk úgy érezte 2004 november-decemberében, hogy sok hiányossága van még. A pedagógusok kis része, 3 százaléka egyáltalán nem ismeri a rendszert.

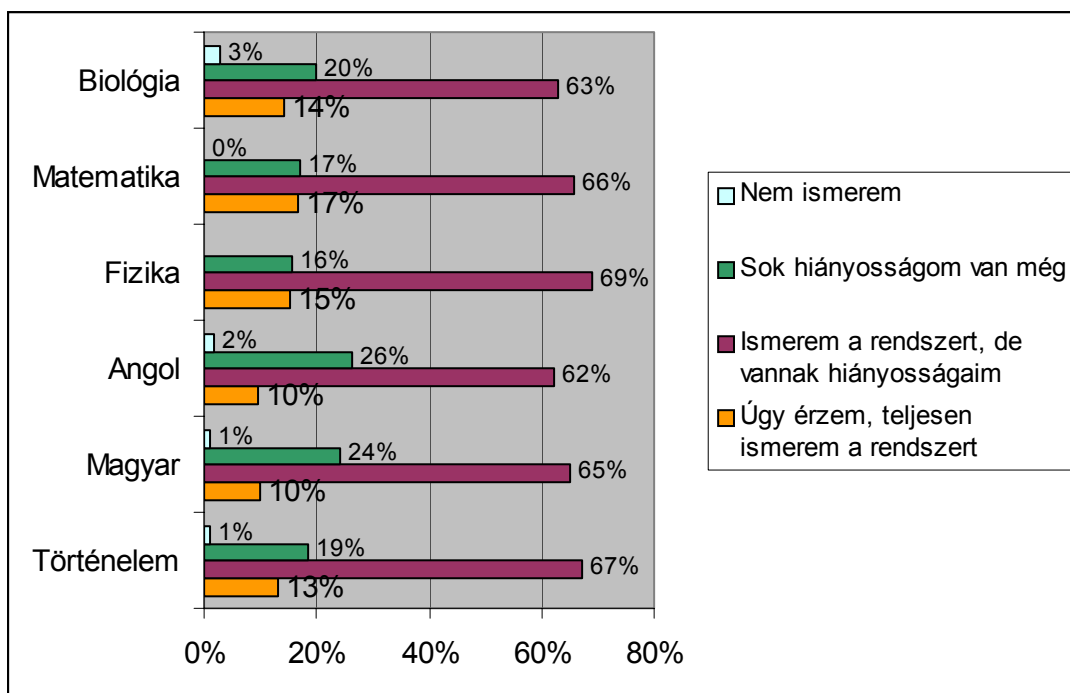
Mennyire érzik magukat felkészültnek a kétszintű érettségi rendszerével kapcsolatban? (Beosztás szerint)

Az igazgatók érzik magukat a legtájékozottabbaknak, míg a szaktanárok között vannak a legtöbbben, akik úgy nyilatkoztak, hogy sok hiányosságuk van még. Az igazgatók és igazgatóhelyettesek közül senki sem nyilatkozott úgy, hogy nem ismeri a kétszintű érettségi rendszerét, míg a szaktanároknál és az osztályfőnököknél ez – kis számban – előfordult. Összevetve beosztás szerint mindehol a legnagyobb szelet az „ismerem a rendszert, de vannak még hiányosságaim” választ megjelölők.

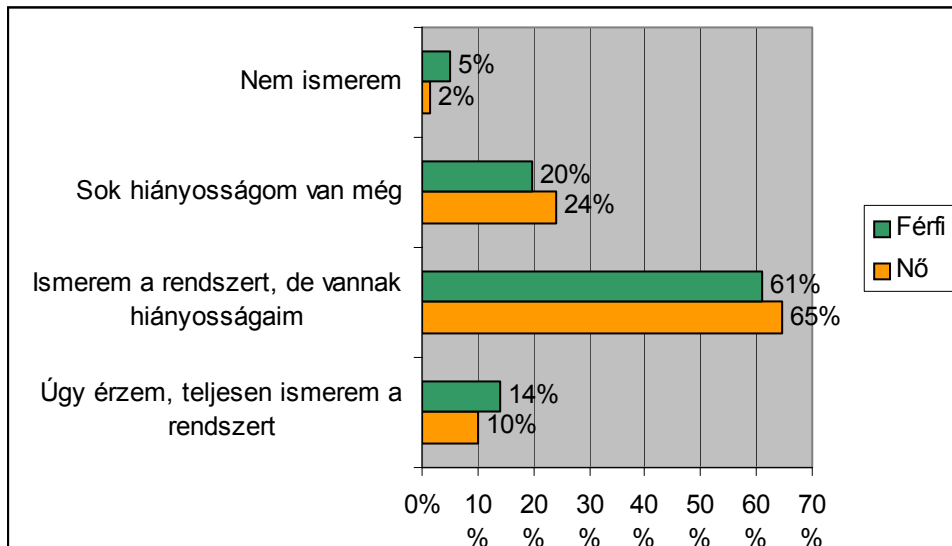
Mennyire érzik magukat felkészültnek a kétszintű érettségi rendszerével kapcsolatban? (Tanított tárgyak szerint)

A reál tantárgyat tanító pedagógusok nagyobb felkészültséget mutatnak, mint a humán tárgyat tanító kollégáik.

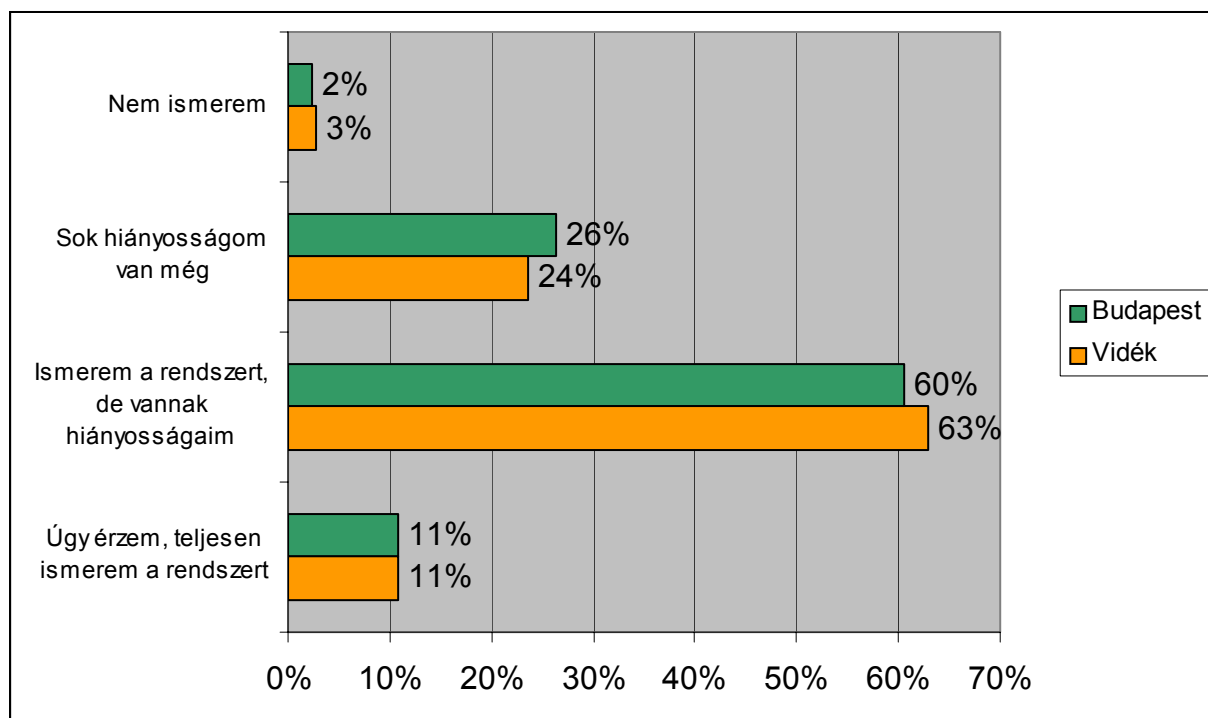

Mennyire érzi magát felkészültnek a kétszintű érettségi rendszerével kapcsolatban? (Nemek szerint)

Nemek és lakhely szerint nem találhatunk markáns eltéréseket a felkészültség mértékében.

Mennyire érzi magát felkészültnek a kétszintű érettségi rendszerével kapcsolatban? (Bp-vidék szerint)

Mennyire érzi magát tájékozottnak a kétszintű érettségi rendszerében az alábbi szempontok szerint?

Beosztás szerint igen nagy eltérések mutatkoznak a pedagógusok tájékozottságában – legjobb helyzetben az igazgatók, legrosszabban a szaktanárok vannak.

A továbbtanulásról (hogyan juthatnak be a diákok egyetemre vagy főiskolára kétszintű érettségi életbe lépésével) az igazgatók 85, míg a szaktanárok 43 százaléka vallotta magát teljesen tájékozottnak.

A legnagyobb különbség az igazgatók és szaktanárok tájékozottságában a közép és emelt szintű érettségi vizsgarendjében van. (Igazgatók 93 százaléka, szaktanárok 35 százaléka vallotta magát teljesen tájékozottnak a témában).

Arról, hogy az emelt szintű érettségiért mennyi pluszpontot kaphatnak a diákok, a pedagógusok 35 százaléka vallotta csak, hogy ismeri a részleteit, 43 százalék hallott róla, míg 22 százalék egyáltalán nem ismeri a kétszintű érettségi és továbbtanulás ezen részét.

	Ismerem a részleteit			Hallottam róla, de nem ismerem a részleteit			Egyáltalán nem ismerem		
	Igazgató	Szaktanár	Össz.*	Igazgató	Szaktanár	Össz.*	Igazgató	Szaktanár	Össz.*
Hogyan juthatnak be a diákok egyetemre vagy főiskolára 2005-től, a kétszintű érettségi életbe lépésével?	85%	43%	56%	15%	53%	41%	0%	4%	3%
Mi a különbség a közép és emelt szintű érettségi tartalmi követelményei között	76%	67%	72%	19%	31%	26%	5%	2%	2%

Mi a különbség a közép és emelt szintű érettség vizsgarendje között	93%	35%	68%	7%	43%	28%	0%	22%	4%
Az emelt szintű, sikeres nyelvi érettségivel ingyen juthatnak a diákok nyelvvizsgához	93%	52%	61%	7%	40%	32%	0%	8%	7%
Az emelt szintű érettségiért mennyi pluszpontot kaphatnak a diákok	73%	41%	35%	27%	42%	43%	0%	17%	22%

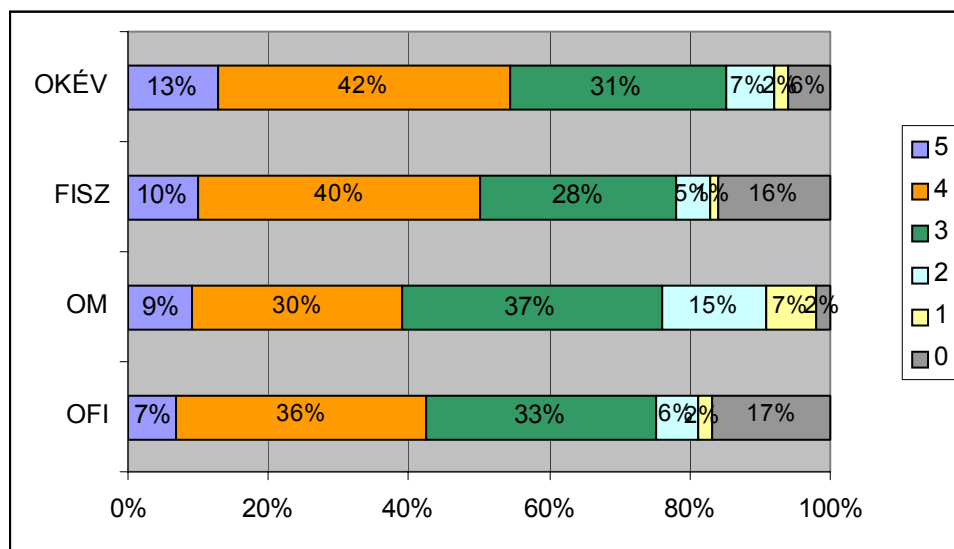
*az összesenben az osztályfőnökök és igazgatóhelyettesek is szerepelnek

Kérjük értékejele az alábbi szervezetekkel kapcsolatos elégedettségét az osztályzatoknak megfelelő skálán (5: jeles, 4: jó, 3: közepes, 2: gyenge, 1: rossz, 0: nem ismerem)

Az intézmények munkájával kapcsolatos megelégedtség

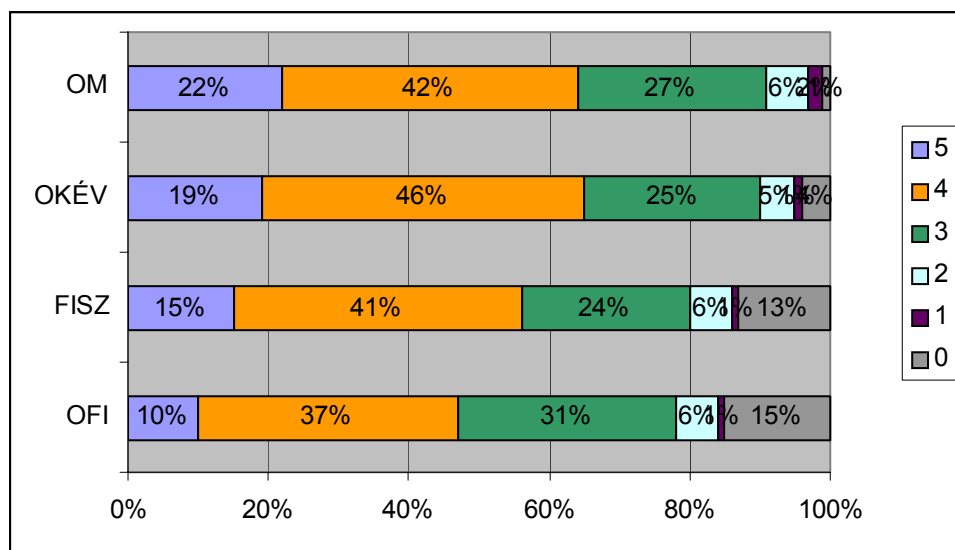
A legjobb átlagosztályzatot a munkájukkal kapcsolatos elégedettség szempontjából az OKÉV kapta, a tanárok 3,48-ra értékelték az intézmény teljesítményét. Utána következik a nem állami fenntartású FISZ (3,21-es átlaggal), az Oktatási Minisztérium (3,15-ös átlag) és az OFI (3,04-es átlag).

A tanárok 2 százaléka bejelölte az Oktatási Minisztériumot mint nem ismert szervezetet, az OKÉV-ról a tanárok 6, a FISZ-ről 16, az OFI-ről 17 százalékuk nem hallott.

Az intézmények tájékoztató munkájával kapcsolatos megelégedtség

A pedagógusok az Oktatási Minisztérium tájékoztató rendszerét 3,73-as átlagra értékelték. Következőnek az OKÉV áll 3,65-ös átlaggal, majd a FISZ 3,24-gyel, végül az OFI 3,04-es átlaggal.

II. Oktatásügy, bolognai folyamat

Mennyire részletesen van tisztában a bolognai folyamat lépcsőivel, a magyar felsőoktatási rendszerben várható változásokkal?

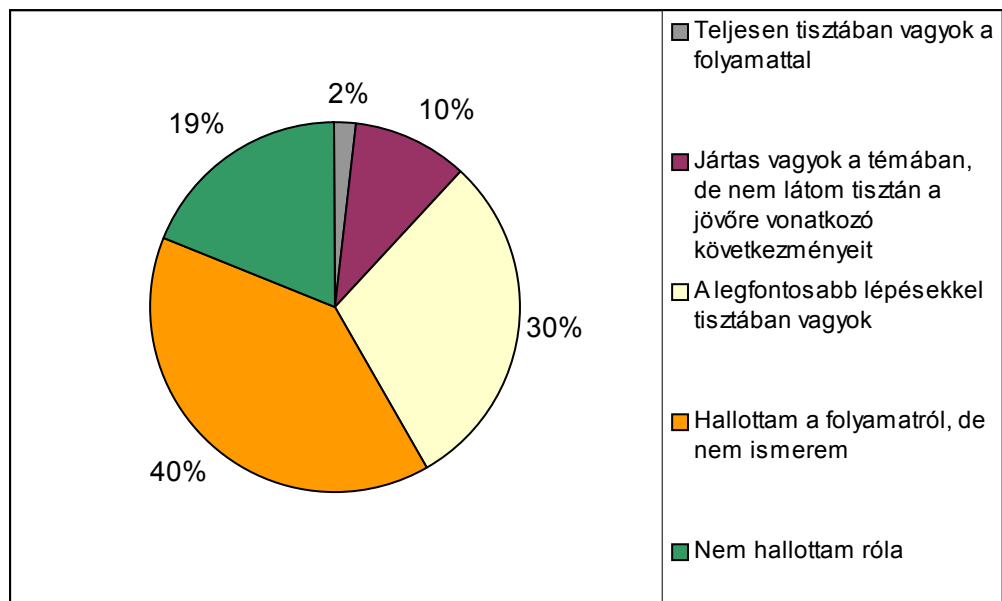
A pedagógusok két legnagyobb szeletét a „Hallottam a folyamatról, de nem ismerem” (40 százalék), valamint a „A legfontosabb lépésekkel tisztában vagyok” (30%) csoport alkotja. A legnagyobb eltérések a bolognai folyamattal kapcsolatos tájékozottságban a pedagógusok beosztása szerint tapasztalhatjuk. **(2. ábra)** Míg minden ötödik szaktanár és minden ötödik osztályfőnök nem is hallott a bolognai folyamatról, addig az igazgatók és helyetteseik körében egy ilyen válasz sem született. Az intézményvezetők közel 80 százaléka ismeri a folyamatot valamilyen mélységben.

A régebb óta pályán lévő pedagógusok saját nyilatkozatuk alapján jártasabbak a Bologna-témában, mint fiatalabb kollégáik. **(3. ábra)** Az 1-10 éve pályán lévő pedagógusok 72-73%-a jártas valamennyire a felsőoktatásban bekövetkező változásokban, a 21-35 éve tanítók körében ez az arány 87-90%, valamint az ő körükben a jártasság mélysége is nagyobb. Ugyanakkor a kevesebb ideje pályán lévők között van egy nagyon vékony réteg, akik teljesen tájékozottnak érzik magukat a bolognai folyamatban, ez az idősebbeknél nem tapasztalható.

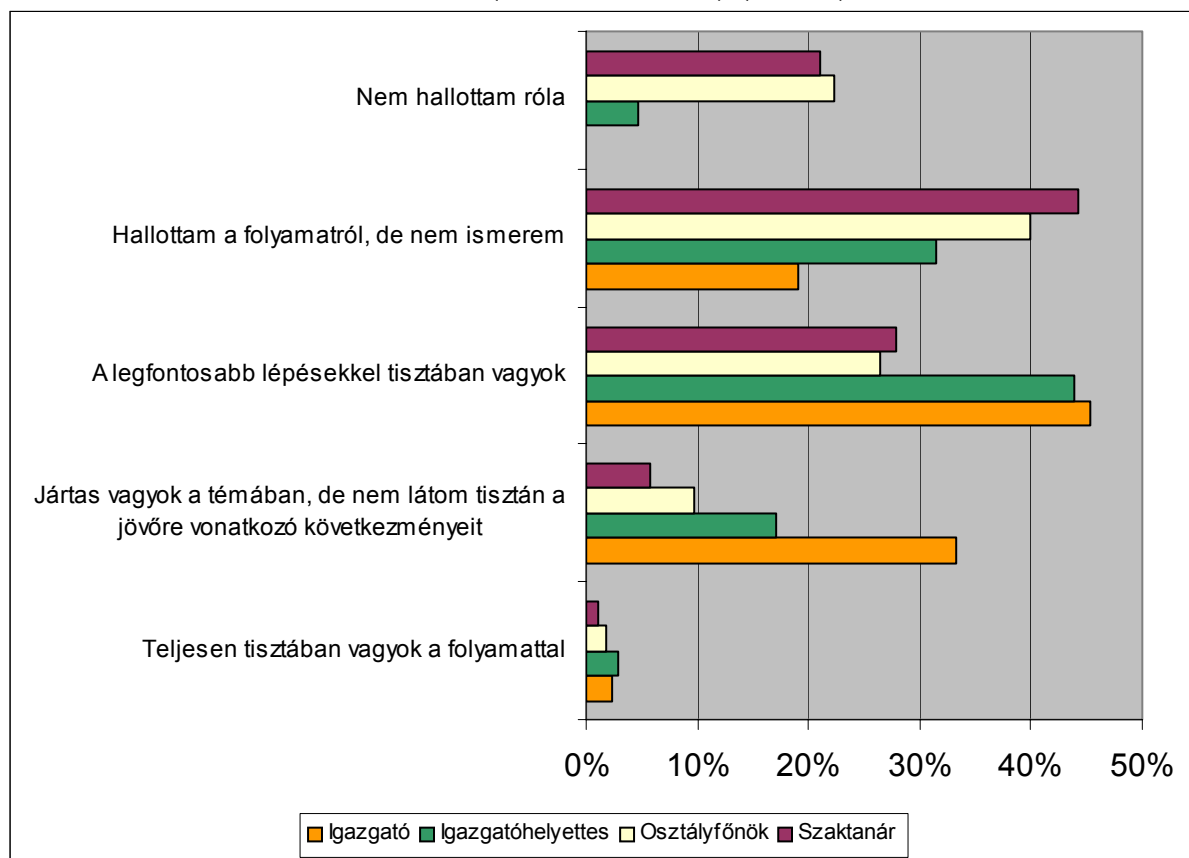
A tájékozottság mértékét az sem befolyásolja, hogy egy pedagógus tervezi-e, hogy az EU valamely tagországában tanítson. A hipotézis szerint az, aki ilyet tervez, tájékozottabb is az oktatási kérdésekben, de a kutatás adatai szerint a pedagógusok e csoportja ugyanolyan mértékű tájékozottságot mutat, mint a teljes sokaság **(4. ábra)**

A budapesti pedagógusok hajszálmival (4 százalék) kevésbé tájékozottak a témában, mint vidéken tanító társaik. **(5. ábra)**

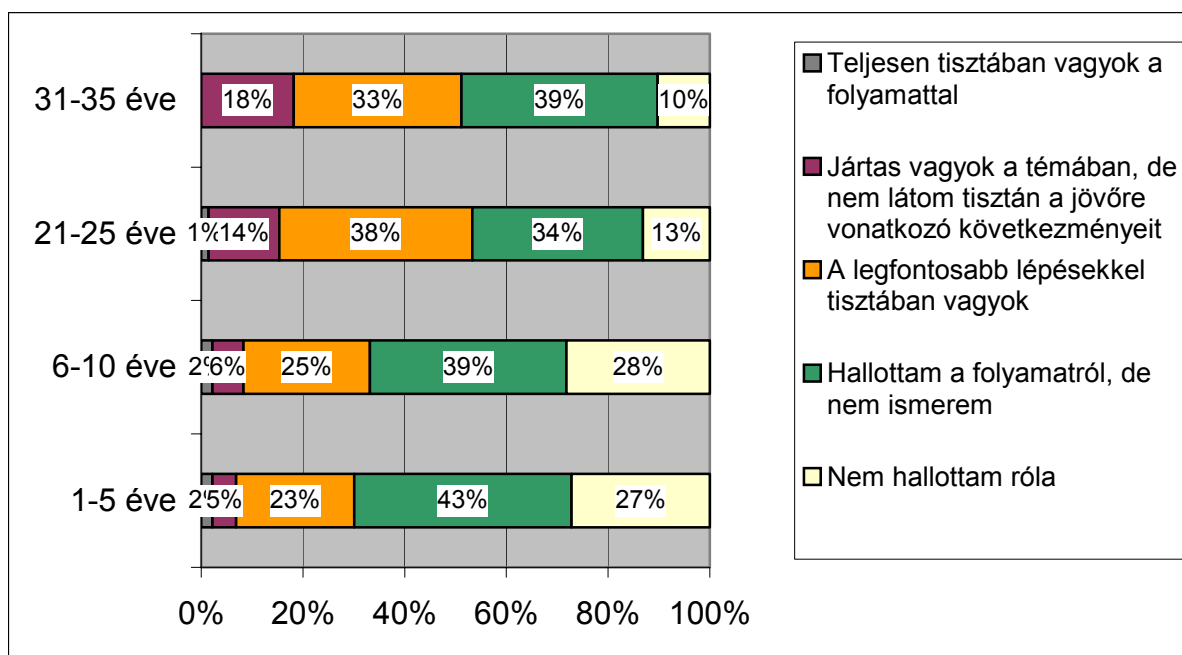
Mennyire részletesen van tisztában a bolognai folyamat lépcsőivel, a magyar felsőoktatási rendszerben várható változásokkal? (Teljes sokaság – 1. ábra)

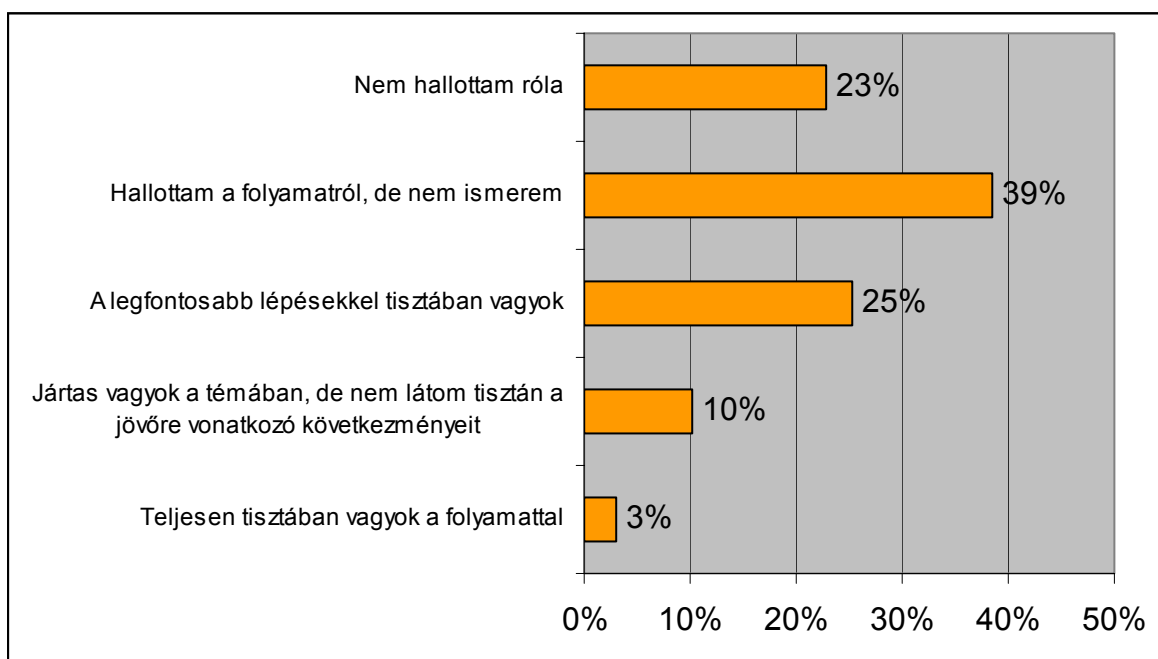
Mennyire részletesen van tisztában a bolognai folyamat lépcsőivel, a magyar felsőoktatási rendszerben várható változásokkal? (Beosztás szerint) (2. ábra)

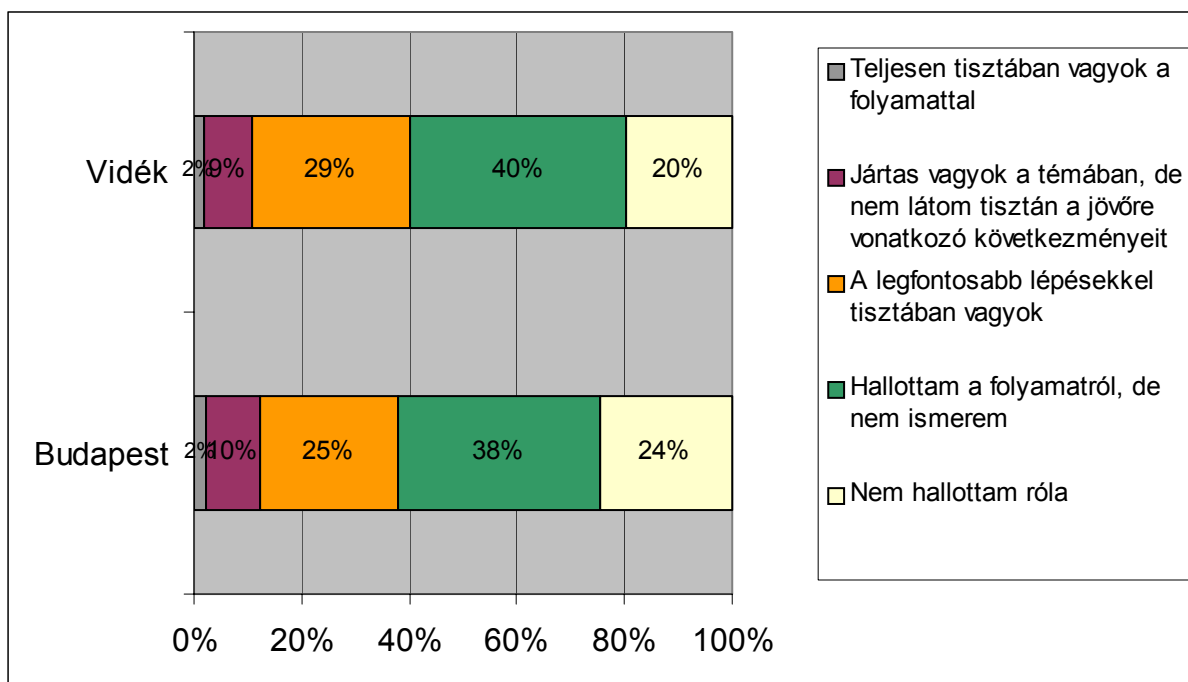
Mennyire részletesen van tisztában a bolognai folyamat lépcsőivel, a magyar felsőoktatási rendszerben várható változásokkal? (Tanítással eltöltött évek száma szerint) (3. ábra)

Mennyire részletesen van tisztában a bolognai folyamat lépcsőivel, a magyar felsőoktatási rendszerben várható változásokkal? (Aki tervezik, hogy az EU tagországokban tanítsanak) (4. ábra)

Mennyire részletesen van tisztában a bolognai folyamat lépcsőivel, a magyar felsőoktatási rendszerben várható változásokkal? (Vidék-Budapest bontás) (5. ábra)

A bolognai folyamat kapcsán több ponton is átalakítás történik az oktatási rendszerben. Az alább felsorolt változtatások közül mely átalakításokkal ért egyet?

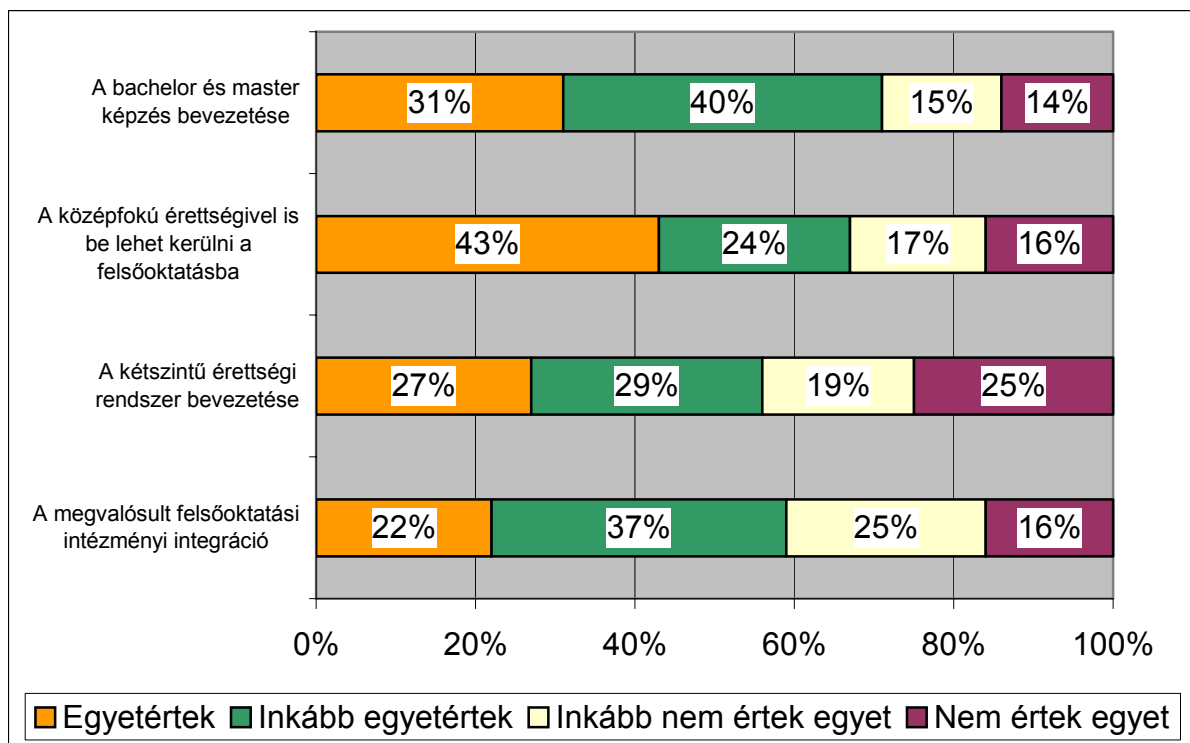
A pedagógusok által leginkább pártolt átalakítás (egyetértek és inkább egyetértek válaszok alapján) a bachelor és master képzések bevezetése, és a középfokú érettséginek az elfogadása a felsőoktatásban. Mind a négy felsorolt átalakítást a pedagógusok nagyobb arányban pártolják, mint ellenzik. A legnagyobb a nem egyetértők csoportja a kétszintű érettségi rendszer bevezetése kapcsán, 25 százalék.

A legkisebb a teljesen egyetértők aránya a megvalósult felsőoktatási intézményi integráció kérdésében (22 százalék), a legnagyobb pedig a középfokú érettségit is elfogadják a felsőoktatási intézmények témájában (43 százalék.) (6. ábra)

Beosztás szerint két ponton található eltérést intézményvezetők és szaktanárok között. Az igazgatók jóval nagyobb arányban pártolják azt a változást, hogy középfokú érettségivel is be lehet kerülni a felsőoktatásba (igazgatók 82 százalék, szaktanárok 63 százalék), valamint a kétszintű érettségi bevezetése is az ő körükben a népszerűbb (igazgatók 69 százalék, szaktanárok 54 százalék). (7-9. ábra)

Általánosságban az tapasztalható, hogy a vezető beosztásban lévők körében minden, felülről történő változás kevesebb ellenállásba ütközik, mint a szaktanárok és osztályfőnökök körében.

A bolognai folyamat kapcsán több ponton is átalakítás történik az oktatási rendszerben. Az alább felsorolt változtatások közül mely átalakításokkal ért egyet? (teljes sokaság) (6. ábra)

Az egyetértés sorrendje (első helyen amivel a leginkább egyetértenek, az utolsó helyen amivel a legkevésbé)

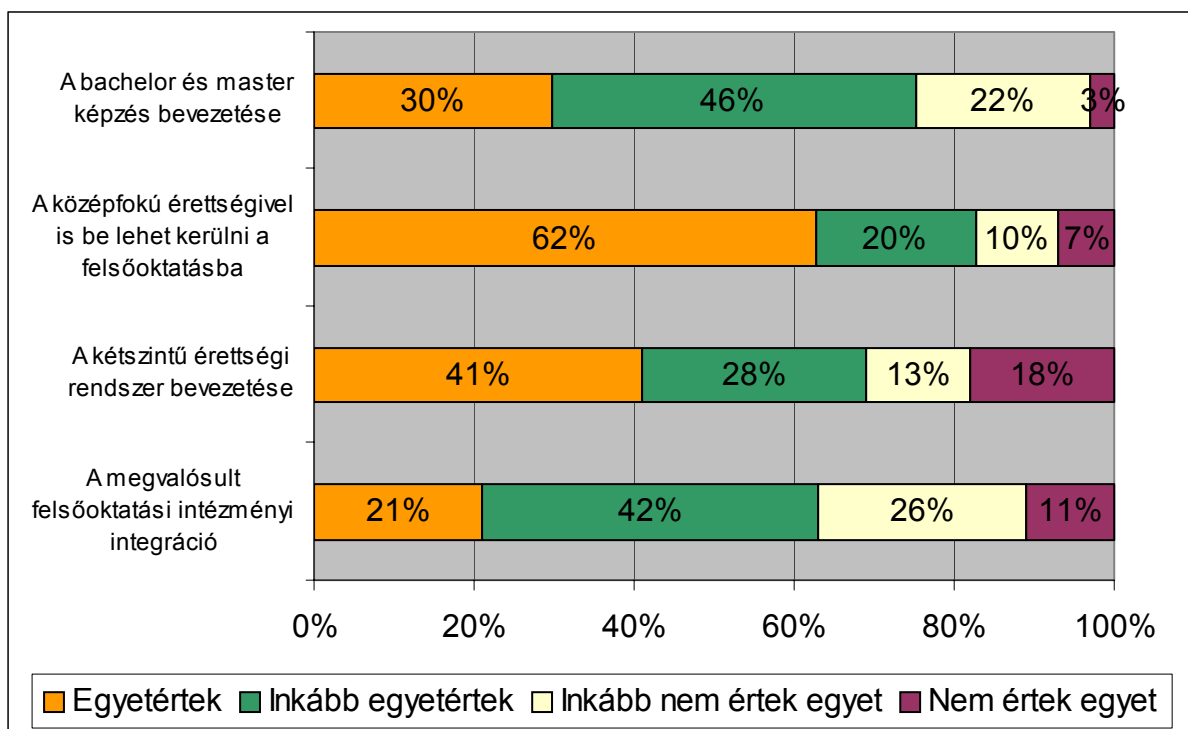
A bachelor és master képzés bevezetése

A középfokú érettségivel is be lehet kerülni a felsőoktatásba

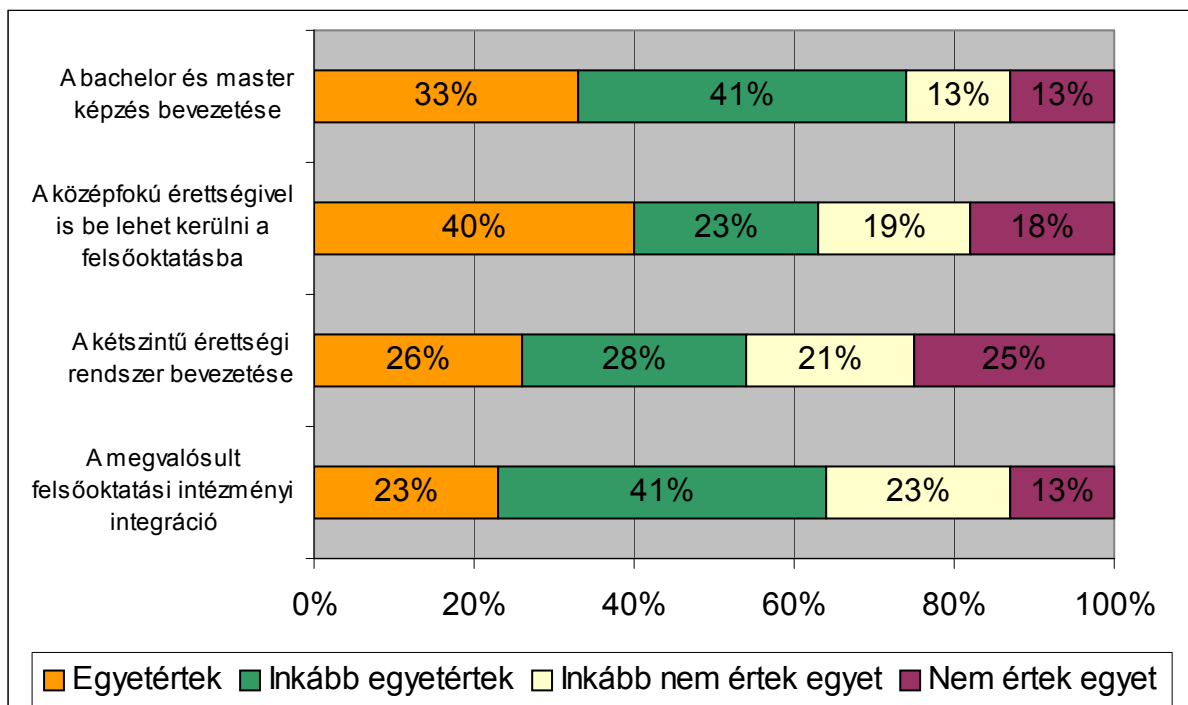
A megvalósult felsőoktatási intézményi integráció

A kétszintű érettségi rendszer bevezetése

A bolognai folyamat kapcsán több ponton is átalakítás történik az oktatási rendszerben. Az alább felsorolt változtatások közül mely átalakításokkal ért egyet? (Igazgatók) (7. ábra)

A bolognai folyamat kapcsán több ponton is átalakítás történik az oktatási rendszerben. Az alább felsorolt változtatások közül mely átalakításokkal ért egyet? (Szaktanárok) (8. ábra)

Az igazgatók és szaktanárok véleményének összehasonlítása (9. ábra)

	Igazgatók	Szaktanárok
--	-----------	-------------

	Egyetért	Nem ért egyet	Egyetért	Nem ért egyet
A bachelor és master képzés bevezetése	76%	24%	74%	26%
A középfokú érettségivel is be lehet kerülni a felsőoktatásba	82%	18%	63%	37%
A kétszintű érettségi rendszer bevezetése	69%	21%	54%	46%
Megvalósult felsőoktatási intézményi integráció	63%	37%	64%	36%

Csatlakozva az Európai Unióhoz, a magyar felsőoktatás is részesévé válik a nemzetközi mezőnynek, így az Európai Felsőoktatási Térnek is. Hogyan ítéli meg az Európai Felsőoktatási Tér és a magyar felsőoktatás intézményeit az alábbi szempontokból?

A pedagógusok az Európai Felsőoktatási Tér a nemzetközi versenyképességét és szakmai színvonalát ítélték a felsorolt szempontok közül. A legkevesebb jó besorolást a hallgatók érdekérvényesítése, a legtöbb rossz besorolást pedig a kiegészítő szolgáltatások színvonala kapta. Mindegyik szempontban egyébként a közepes értékelés volt a legsűrűbb.

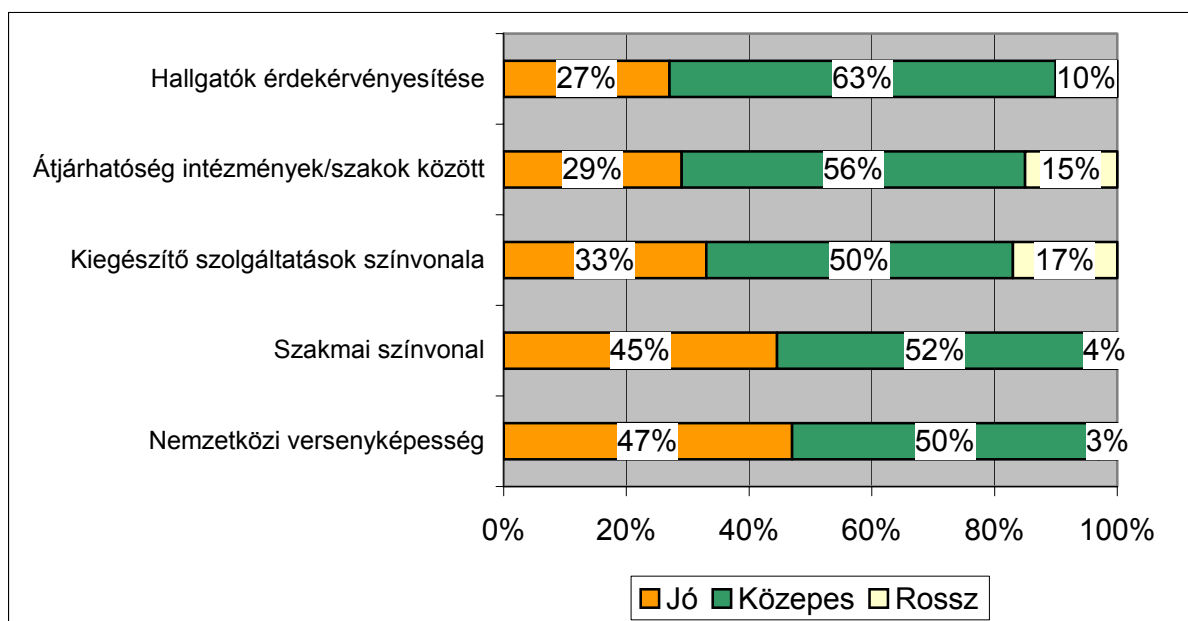
Összehasonlítva a magyar felsőoktatás megítélésével, a következő eredményeket kapjuk:

A pedagógusok szerint a magyar felsőoktatás szakmai színvonala megelőzi az EU intézményeit (magyar felsőoktatás: 51% jó minősítés, EU: 45% jó minősítés). Azonban az összes többi szempontból a pedagógusok sokkal rosszabbnak látják a hazai intézmények helyzetét, mint az Európai Felsőoktatási Tér intézményeit.

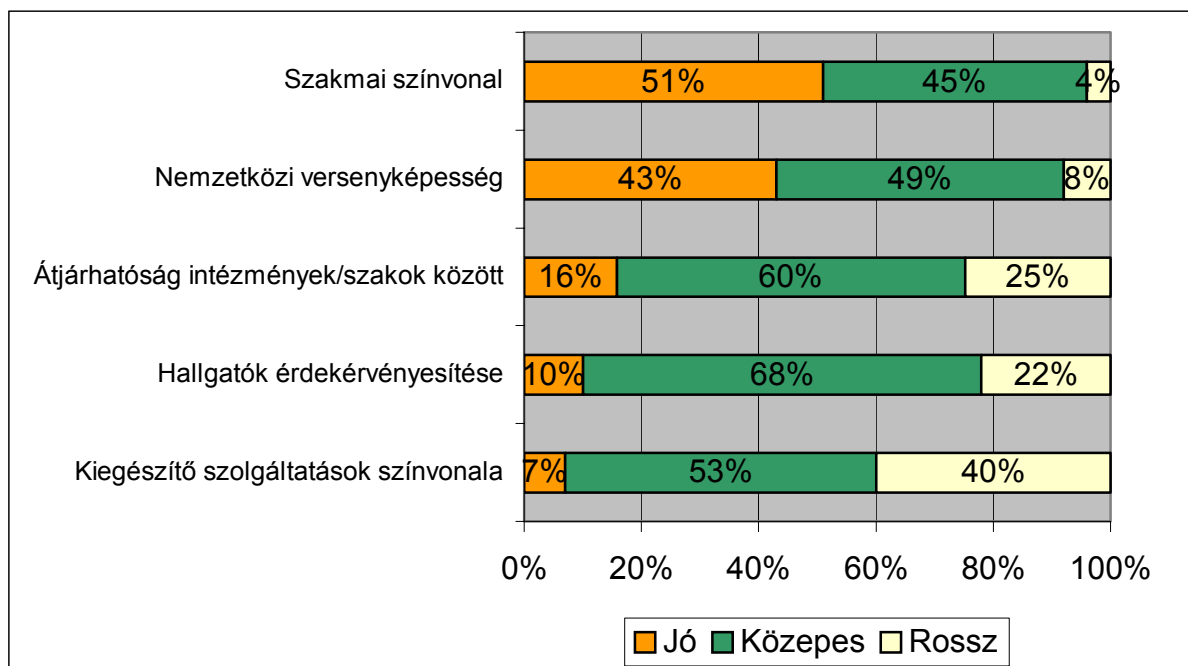
A hazai intézmények nemzetközi versenyképessége még megközelíti az EU-s intézmények megítélését (magyar felsőoktatás: 43% jó minősítés, EU: 47% jó minősítés), azonban az átjárhatóság, a hallgatók érdekérvényesítése, valamint a kiegészítő szolgáltatások színvonala alapos kritikát kapott a pedagógusok részéről az Európai Felsőoktatási Tér intézményeihez képest.

A kiegészítő szolgáltatások színvonalát (ide tartoznak a kollégiumok, sportolási lehetőségek, informatikai felszereltségek) a pedagógusok 40 százaléka rossznak ítéli, és a hallgatók érdekérvényesítését is csak 10 százalékkuk tartja jónak (szemben az EU-s 27%-kal). **(10-11. ábra)**

Csatlakozva az Európai Unióhoz, a magyar felsőoktatás is részesévé válik a nemzetközi mezőnynek, így az Európai Felsőoktatási Térnek is. Hogyan ítéli meg az Európai Felsőoktatási Tér és a magyar felsőoktatás intézményeit az alábbi szempontokból? (Teljes sokaság – Európai Felsőoktatási Tér) (10. ábra)

Felsőoktatási Tér és a magyar felsőoktatás intézményeit az alábbi szempontokból? (Teljes sokaság – magyar felsőoktatás) (11. ábra)

III. EURÓPAI UNIÓ

Mennyire tájékozott a diákok továbbtanulási lehetőségeivel az Európai Unióban?

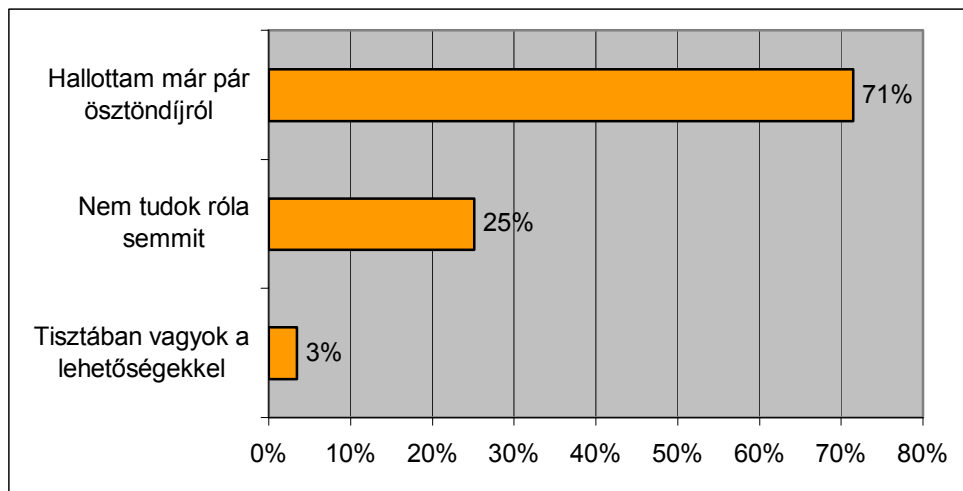
A középiskolai pedagógusok tájékozottsági a diákjaik EU-s továbbtanulási lehetőségei kapcsán beosztástól és földrajzi helytől is függ.

Általánosságban elmondható, hogy a legnagyobb csoportot a részben tájékozottak („hallottam már pár ösztöndíjról” alkotják, a teljesen tájékozatlanok csoportja pedig a pedagógusok egynegyedét (25 százalék) teszi ki. Nagyon vékony azoknak a szelete, akik tájékozottnak vallják magukat a témában. (3%). **(1. ábra)** A teljesen tájékozottak körében egy továbbtanulásért felelős szaktanár sem volt.

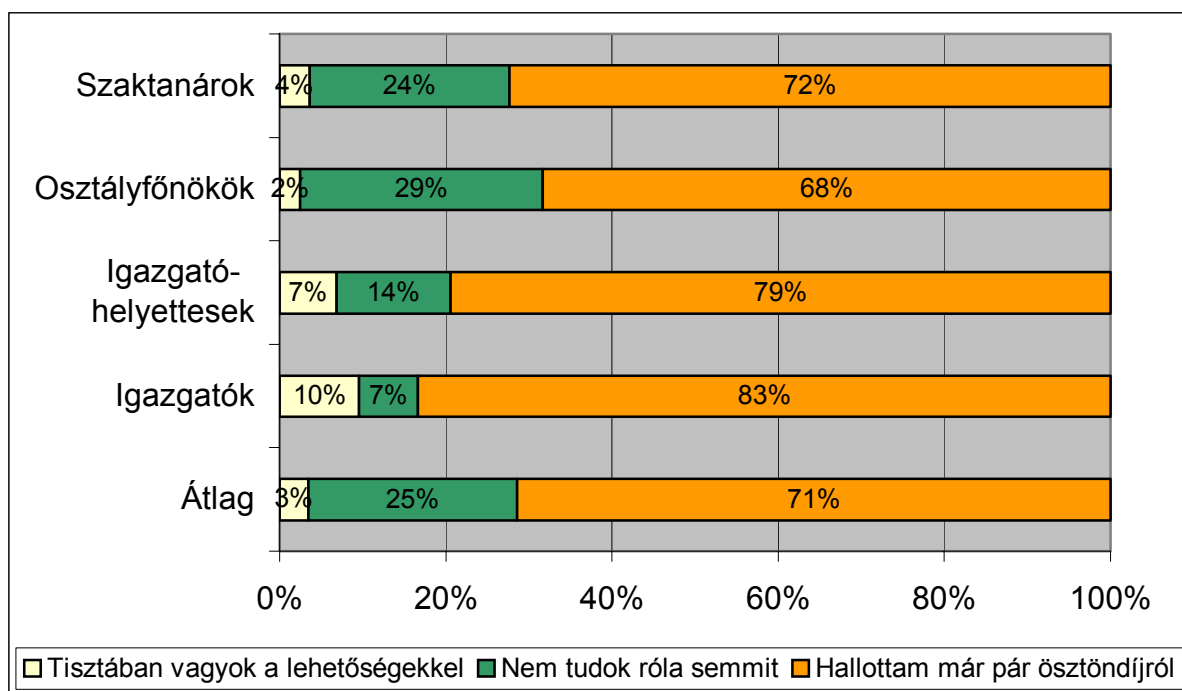
Beosztás szerint az igazgatók és helyetteseik tudnak legtöbbet az EU-s továbbtanulási lehetőségekről, és az osztályfőnökök körében volt a legnagyobb arányban a „nem tudok róla semmit” kategória. **(2. ábra)**

Meglepő módon a budapesti pedagógusok kevesebbet tudnak erről, mint vidéken tanító társaik. A budapestiek körében négy százalékkal nagyobb a „nem tudok róla semmit” nyilatkozók száma. **(3. ábra)**

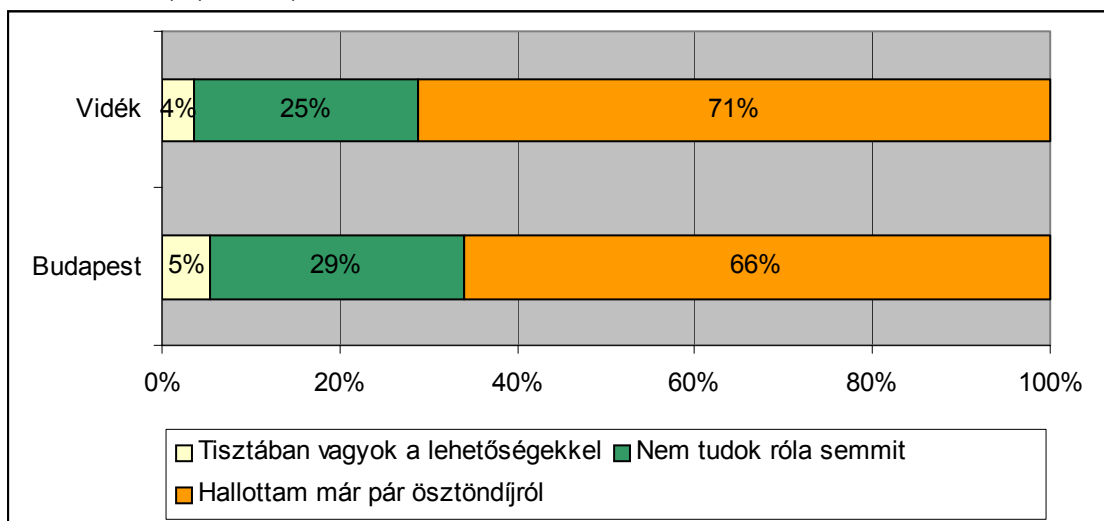
Mennyire tájékozott a diákok továbbtanulási lehetőségeivel az Európai Unióban? (teljes sokaság) (1. ábra)

Mennyire tájékozott a diákok továbbtanulási lehetőségeivel az Európai Unióban? (beosztás szerint) (2. ábra)

Mennyire tájékozott a diákok továbbtanulási lehetőségeivel az Európai Unióban? (Bp-vidék szerint) (3. ábra)

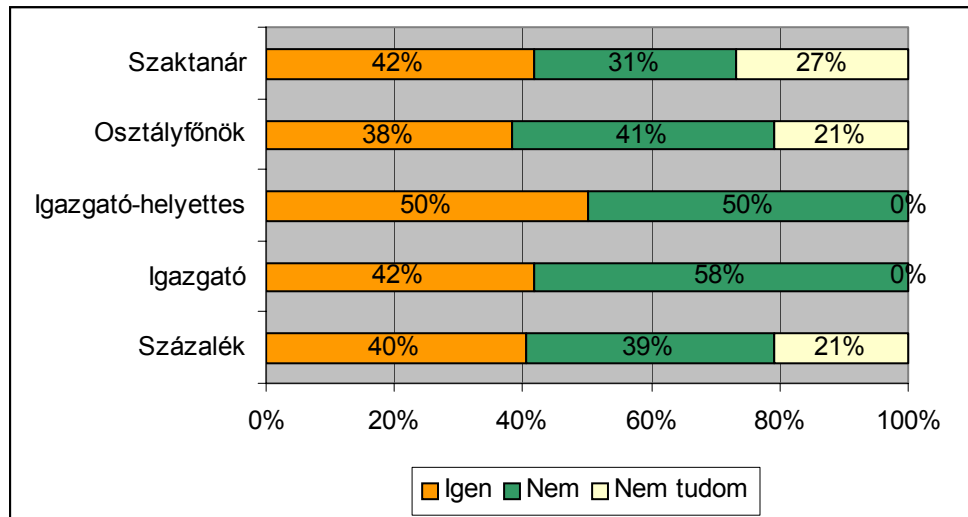

Tudomása szerint részt vesz-e iskolája valamilyen, az Európai Unióhoz köthető programban, diákcserében stb.?

Az igazgatók és igazgatóhelyettesek válaszaikban teljesen biztosak, tudják, hogy iskolájuk részt vesz-e ilyen programban, vagy sem. Az igazgatók 42 százaléka, a helyettesek 50 százaléka nyilatkozta, hogy iskolájuk részt vesz valamely, az EU-hoz köthető programban. A válaszok között természetesen voltak átfedések igazgatók és helyettesek között, de olyan is előfordult (csak pár esetben) hogy az igazgató igen válasza mellett helyettese nem válasza szerepelt. A szaktanárok és osztályfőnökök között már vannak bizonytalanok (27 és 21 százalék), de inkább a nem javára: azaz, ahol van valamilyen EU-s program, arról tudnak a pedagógusok, ahol pedig nincs,

ott jelennek meg a bizonytalankodók nagyobb arányban, nem tudva ilyen együttműködésről. (4. ábra)

Tudomása szerint részt vesz-e iskolája valamilyen, az Európai Unióhoz köthető programban, diákcserében stb.? (Teljes sokaság) (4. ábra)

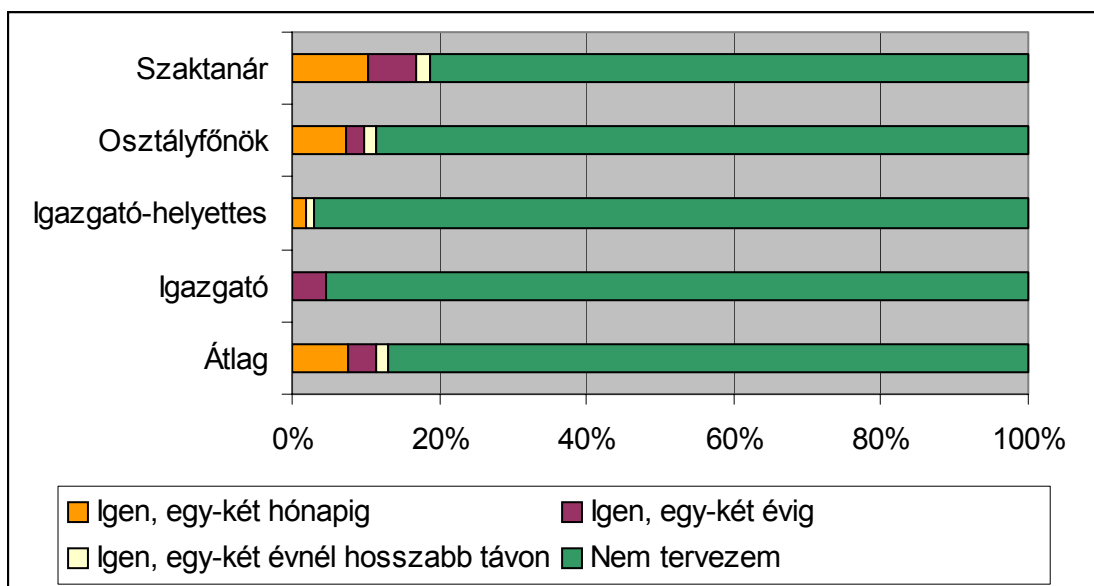
Tervezi-e, hogy az EU valamely tagországában tanítson?

A középiskolai pedagógusok 13 százaléka tervezi, hogy rövidebb-hosszabb távon tanítson az EU valamely tagországában. Leginkább a szaktanárok fogékonyak a külföldi tanítás gondolatára, legkevésbé pedig az igazgatóhelyettesek. Érdekes, hogy az igazgatók egy-két éves kinntartózkodást, helyetteseik pedig inkább rövidebb időtávot jelöltek meg. A szaktanárok és osztályfőnökök körében is inkább az egy-két hónapos időtáv a népszerűbb. (5. ábra)

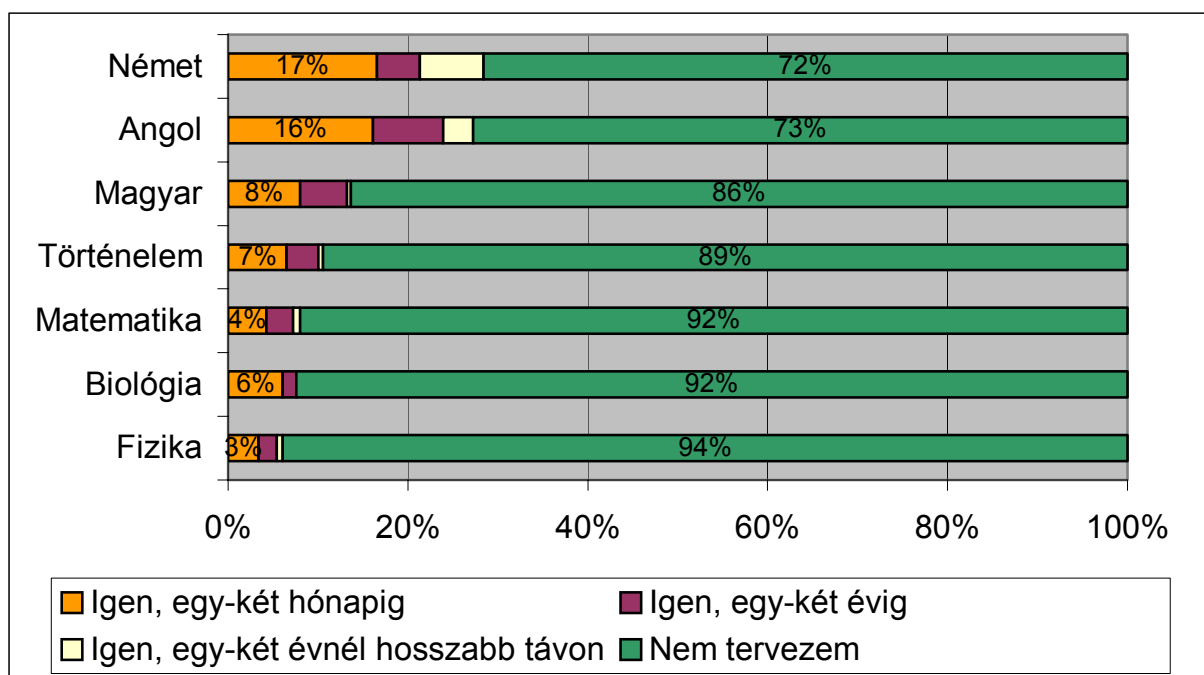
Tanított tantárgyak szerint természetesen a nyelvszakos pedagógusok tervezik nagyobb arányban a külföldi tanítást, 28 százaléuk szeretne külföldre menni. A humán tantárgyakat tanítók megelőzik a reálszakosokat, ami azért érdekes, hiszen pl. a magyartanítók csak tudásuk egy részét tudnák külföldön tanárként kamatoztatni. (6. ábra)

A tanítással eltöltött évek száma szerint a fiatalabb, illetve kevesebb ideje tanító pedagógusok mutatnak nagyobb hajlandóságot a külföldi tanításra. Az 1-5 éve tanítók 25 százaléka foglalkozik a gondolattal, a 21-35 éve tanítóknak pedig 5-8 százaléka. (7. ábra)

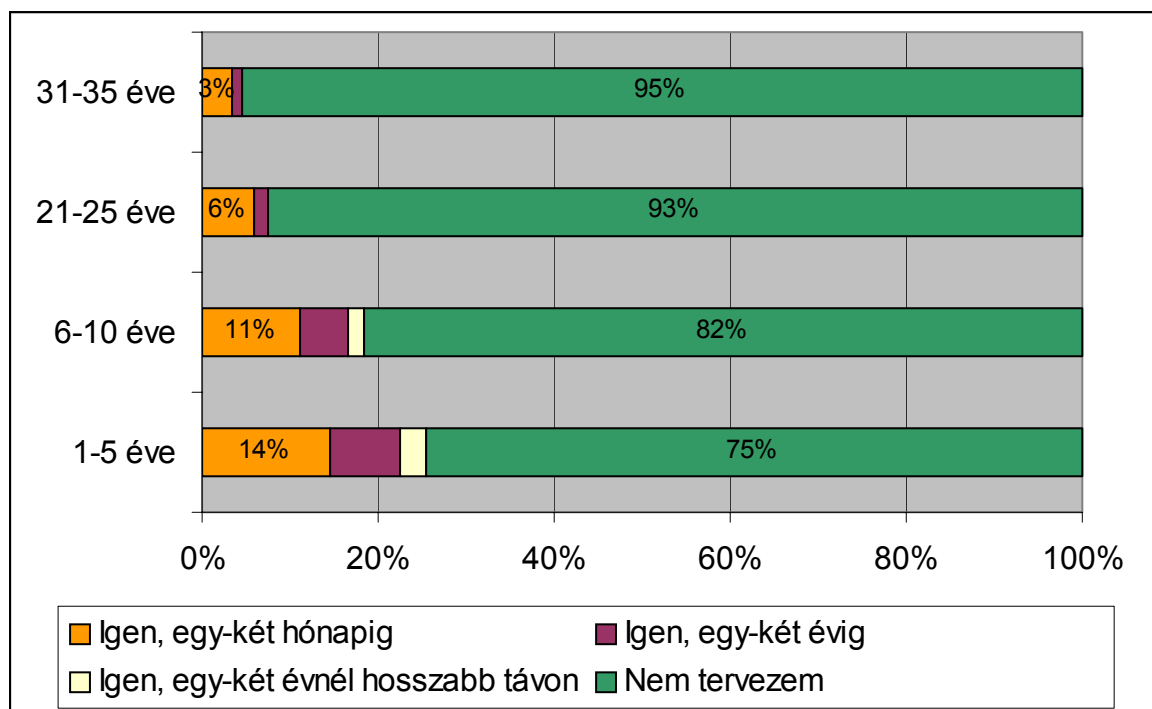
Tervezi-e, hogy az EU valamely tagországában tanítson? (teljes sokaság) (5. ábra)

Tervezi-e, hogy az EU valamely tagországában tanítson? (tantárgyak szerint) (6. ábra)

Tervezi-e, hogy az EU valamely tagországában tanítson? (tanítással töltött évek száma szerint) (7. ábra)

Milyen országban tervezik a tanítást?

Fej-fej mellett Nagy-Britannia és Németország a legkedveltebb célországok. Őket követi Ausztria, Olaszország, Franciaország és az északi, skandináv országok. Többen nem országhoz, hanem nyelvterülethez kötik kiutazási céljukat, itt is az első az angol nyelvterület, majd a német nyelvterület következik.

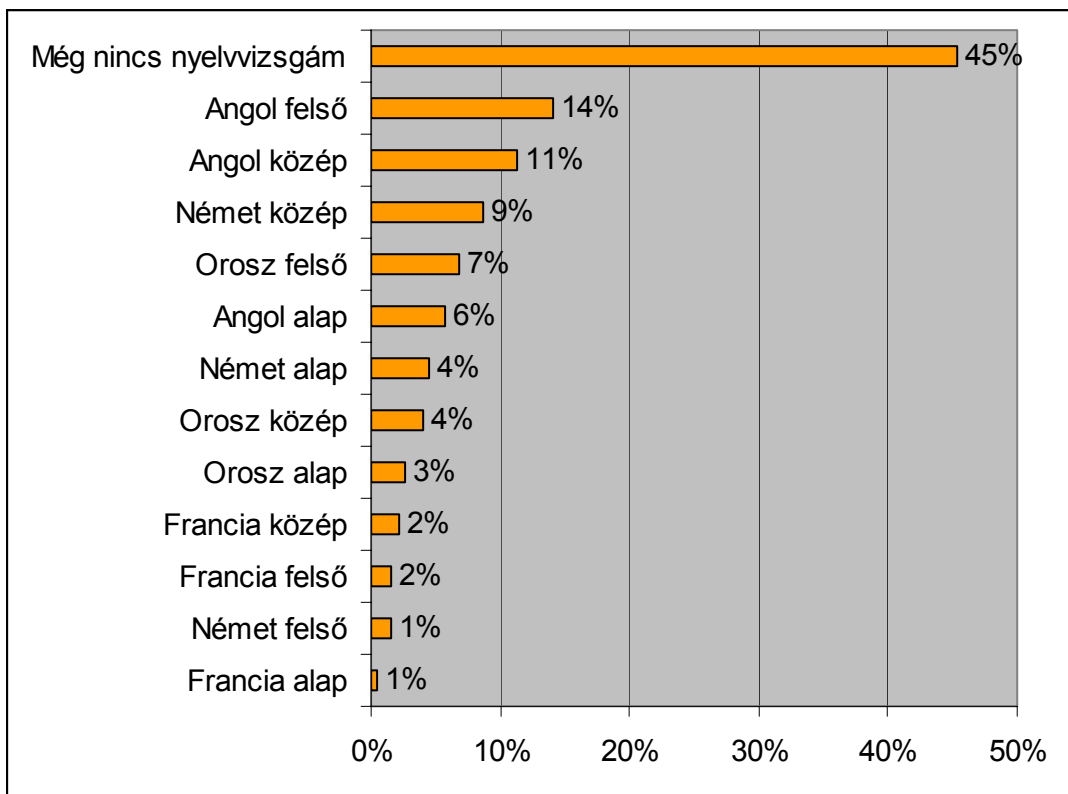
Milyen a pedagógusok nyelvtudása?

A pedagógusok 55 százalékának (nyelvszakosok nélkül) van nyelvvizsgálója. Leginkább angol felső és angol középfokú nyelvvizsgálóval rendelkeznek. **(8. ábra)**

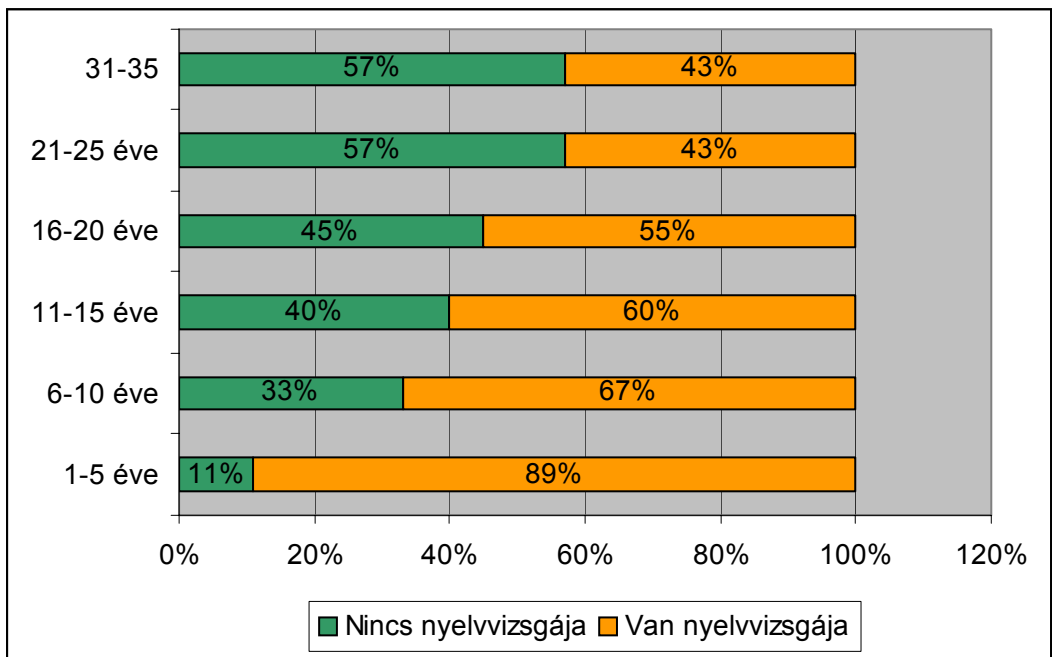
A tanítási évek száma szerint a kevesebb ideje tanító, fiatalabb pedagógusok sokkal jobban állnak nyelvvizsgáló-kérdésben, mint a régebb óta pályán lévő kollégáik. Az 1-5 éve pályán lévők 89 százalékának, a 21-35 éve pályán lévők 43 százalékának van valamilyen nyelvvizsgálója. A fiatalabbak esetében ez inkább középfok, az idősebbek esetében pedig vegyes a megoszlás az alap-, közép- és felsőfok között. Az orosz nyelvtudás számottevően csak a 6-10 évnél régebb óta tanítók között jelenik meg. **(9. ábra)**

Tanított tantárgyak szerint a humán tárgyakat tanítók rendelkeznek nagyobb arányban nyelvvizsgálóval (magyar – 64%, történelem – 60%), a reál tantárgyakat oktatók közül a fizika szakosok között van a legkevesebb, nyelvvizsgálóval rendelkező pedagógus. (29%).

Nyelvtudás (nyelvszakosok nélkül) (8. ábra)

Nyelvtudás (nyelvszakosok nélkül) (9. ábra)

Nyelvtudás (nyelvszakosok nélkül, tanított tantárgyak szerint) (10. ábra)

